

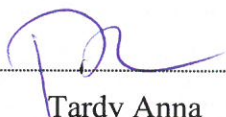
MANK Nonprofit Kft.
A MAGYAR ALKOTÓMŰVÉSZET SZOLGÁLTATÓJA

2021. évi tevékenységéről

ÜZLETI JELENTÉS

Szentendre, 2022. április 5.

MANK Nonprofit Kft.
2000 Szentendre, Bagdányi u. 51.
Adószám: 23599714-2-13
Cégjegyzékszám: 13-09-151770

Tardy Anna
ügyvezető

P.h.

Tartalomjegyzék

I.	BEVEZETŐ	3
II.	A TÁRSASÁG CÉLRENDSZERE	3
III.	2021-BEN ELÉRT CÉLOK	5
IV.	A TÁRSASÁG SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE	7
IV.1.	MŰVÉSZETI ÖSZTÖNDÍJAK	8
IV.2.	ZSÚRIZÁS	12
IV.3.	MŰTEREMLAKÁSOK	14
IV.4.	ÉRMÉK, PLAKETTEK KIVITELEZÉSE	15
IV.5.	KIÁLLÍTÁSOK, RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYSOROZATOK	19
V.	MAGYAR MECÉNÁS PROGRAM	27
VI.	A KARÁTSON GÁBOR ARCHÍVUM ÉS KUTATÓMŰHELY	27
VII.	A TÁRSASÁG KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGE	29
VII.1	KIADVÁNYOK	29
VII.2	ONLINE JELENLÉT	31
VIII.	A TÁRSASÁG KEZELÉSÉBEN LÉVŐ INGATLANOK HELYZETE, MŰSZAKI FELADATOK	33
VIII.1.	INGATLANOK BEMUTATÁSA	33
VIII.2.1.	<i>Székhely</i>	33
VIII.2.2.	<i>Fióktelephelyek</i>	33
VIII.3.	INGATLANOK KEZELÉSE	36
IX.	FOGLALKOZTATÁS, SZERVEZET	40
X.	MÉRLEGFORDULÓNAPI ESEMÉNYEK	41
XI.	VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT ÜZLETRÉSZ	41
XII.	KÖRNYEZETVÉDELEM	41
XIII.	PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	41
XIV.	KOCKÁZATKEZELÉSI ÉS FEDEZETI ÜGYLET POLITIKA	41

I. Bevezető

Az üzleti jelentésben a MANK Nonprofit Kft. (továbbiakban Társaság vagy MANK) az 50595-3/2015/PKF közszolgáltatási szerződésben és az Alapítói Okiratban meghatározott célok megvalósulását mutatjuk be.

Összességében elmondható, hogy a Társaság az erre az évre kitűzött céljait és feladatait, beleértve az egyes feladatokhoz rendelt indikátor számok teljesülését, teljeskörűen teljesítette, így szakmailag és üzletileg is sikeres évet zárt.

Tette ezt annak ellenére, hogy ebben az évben nemcsak a pandémia újabb hulláma, hanem a Társaságot érintő strukturális változások is kihívások elé állították. Előbb a fenntartó Emberi Erőforrások Minisztériuma által kezdeményezett profiltisztítás keretében került sor az Alapító Okirat módosítására és a Társaság feladat- és intézményi struktúrájának módosítására, melyhez kapcsolódóan jelentős források és ingóságok elvonása történt.

Majd a társaság tulajdonosi szerkezetében történt jelentős változás, és az addigi fenntartó Emberi Erőforrás Minisztériuma helyett az új tulajdonos a Magyar Kultúráért Alapítvány lett. A fenti változásokat kísérő átadás-átvételi folyamat az alapfeladatok ellátásán túl komoly szervezési és adminisztratív kihívást jelentett a menedzsment számára.

A strukturális változásokkal együtt a 2021-es év tovább erősítette a Társaság az alkotóművészet, és különösen a vizuális művészetek terén betöltött megkerülhetetlen, központi pozícióját, széles feladat-portfólióját még egységesebbé, ütőképesebbé tette.

Az alkotóházak és művésztelepek hatékony működtetésével, galériái szakmailag kiemelkedő kortárs kiállítási programjával, professzionálisan lebonyolított szakmai ösztöndíjaival, a teljes belföldi és határon túli magyar művész társadalmat elérő és mozgósító pályázataival, vidéki együttműködéseivel és ehhez kapcsolódó országos művész-közösség építő és fejlesztő tevékenységével, a fiatal művészek életpálya építését segítő programjaival, valamint különböző fesztivál és egyéb eseményeivel a MANK mára országosan ismert és mind a művész közösség, mind a művészet szerető közönség számára elismert szervezetté vált, melynek alapbrandje: „A vizuális művészetek központja”, immáron nemcsak egy szlogenként értelmezhető, hanem igazi, mindenki által visszaigazolt tartalmat kapott.

II. A Társaság célrendszere

A Társaság célja a jövőben is, hogy tevékenységeivel, támogatásaival és szolgáltatásaival hozzájáruljon színvonalas alkotások létrehozásához a kortárs magyar művészet – így különösen a képzőművészet, az iparművészet, a fotóművészet és a zenei alkotóművészet – területén, ideértve az egyes művészeti ágakhoz kapcsolódó elméleti és kritikai alkotótevékenységet is, továbbá segítse a magyar művészeti alkotások belföldi és nemzetközi megismertetését, terjesztését és értékesítését.

A Társaság 2018 óta, az új vezetés belépésével koncepcionális fordulatot vett. Működésének fő hangsúlyai megváltoztak, az addigi, elsősorban az alkotóművészetet kiszolgáló intézményrendszer és ingatlanvagyon működtetésére koncentrálnak tevékenység mellett, jelentős, kiemelt szerepet kapott a művészeti tevékenység háttérének, körülményeinek

kreatív szervezése, aktív művészi, szellemi, alkotói közeg létrehozása, támogatása, a művészek ismertségének és a jelentős teljesítmények kommunikációjának elősegítése.

Ezeket a kiemelt céljait évről évre egyre eredményesebben, tudatos tervezés alapján valósítja meg, mely megnyilvánul a művészeti programok, rendezvények, workshopok, kiállítások számának és minőségének jelentős emelkedésében, a művésztelepek, alkotóházak a MANK művészi vérkeringésébe történő aktívabb bekapcsolódásában, a művészeti partnerintézményekkel való hosszabb távú stratégiai együttműködések kialakításában, a kulturális sajtóban, médiában történő fokozott, és tematizált megjelenésekben.

A 2018 óta tartó időszakban a MANK művészetszervező szerepét és erőterét újrapozícionálta a hazai és nemzetközi kulturális életben, az alkotóművészet átfogó területén. A Társaság 2020-21-ben terveinek megfelelően hatókörét hazai vidéki nagyvárosok felé terjesztette ki és – amennyiben a koronavírus helyzet a világban engedi – a jövőben a nemzetközi porondra is kilép.

A Társaság sokrétű művészeti szervező erejét és potenciálját mostanra jelentősen bővült kulturális portfóliója is bizonyítja. A MANK alapfeladataként biztosítja a vizuális kultúra fejlesztése és az alkotói tevékenység támogatása érdekében a képzőművészeti, iparművészeti és fotóművészeti területen szakvéleményező, pályázatlebonnyoló feladatokat, továbbá kortárs művészeti dokumentációs és kutatói tevékenységet lát el. Gazdag művészi programmal saját galériát működtet, kiállításokat, workshopokat, fesztivált szervez, a művészettel, a művészetre nevelés koncepciója mentén edukációs, érzékenyítő programsorozatot tart.

2020-ban Társaságunk kormányhatározatban megjelölt feladatként megkapta a Karátsón Gábor Archívum és Kutatóműhely felállításának és beindításának feladatát, melyet új szervezeti egységként integrált működésébe. 2021-ben az Archívum működése az előzetesen meghatározott feladattervnek megfelelően zajlott, sokrétű kutatási és ismeretterjesztő, népszerűsítő feladatrendszerét megfelelően teljesítette.

2021-ben a Társaság tulajdonosi szerkezetében jelentős változás történt, a Magyar Állam szerepkörét a Magyar Kultúráért Alapítvány vette át.

Ezt megelőzően az év folyamán a Társaság feladatköre is módosult, a profiltisztítást követően az alábbi feladatokat a jövőben az OMSZI Intézményfenntartó Nonprofit Kft. látja el:

- a köztéri műalkotásokkal kapcsolatos szakmai, szaktanácsadói tevékenység (szakvélemények kiadása),
- az iparművészeti termékminősítéssel kapcsolatos szakmai, szaktanácsadói tevékenység,
- az önkormányzati tulajdonú műteremlakások bérlőkijelölési jogának gyakorlásával kapcsolatos feladatok,
- az EMMI tulajdonosi joggyakorlása alatt álló gazdasági társaságok, illetve fenntartása alatt lévő intézmények közös földgáz- és villamosenergia közbeszerzésével kapcsolatos feladatok (gesztori tevékenység),
- az EMMI által adományozott – nem a középdíjakhoz tartozó – kulturális célú pénzjutalmak pénzügyi adminisztratív feladatai,
- az EMMI kitüntetési rendeletében meghatározott kulturális középdíjak emlékérméinek a hozzá tartozó éremtartó tokokkal és oklevéltartó mappákkal

kivitelezetési feladatai, minisztériumi díjak folyósítása és az elismerésekhez kapcsolódó plakettek megrendelésével kapcsolatos feladatok.

Kijelenthető, hogy a fenti profiltisztítás nem csorbította a Társaság által kitűzött célok és feladatrendszer megvalósítását, ellenkezőleg ez a folyamat segíti a Társaság a kulturális intézményrendszerben történő pontos pozicionálását.

Az elmúlt évek eredményeinek köszönhetően mára elmondható, hogy a Társaság a magyar kulturális intézményhálózat egyik legsokoldalúbb intézménye, a magyar vizuális kultúra meghatározó szervezete. Kiemelt célkitűzése, hogy a kor kihívásainak megfelelő új lehetőségeket biztosítson a művésztsadalom, különös tekintettel a jövő generációi számára.

A dinamikus fejlődésnek, a tulajdonosi és strukturális változásoknak köszönhetően a MANK 2021-ben új korszakhatárhoz érkezett. Erőforrásai, hatékony szervezete arra predesztinálja, hogy a jövőben a vizuális művészetek terén megteremtse egy olyan átfogó művészet-támogató rendszer és struktúra létrehozásának alapjait, mely hosszabb távon jelentős további fejlődést és biztos alapokat jelent majd ezen a területen.

A Társaság változatlan célkitűzése, hogy hatékony művészeti szolgáltatási rendszer működtetése mellett és azzal összefüggésben nagy figyelmet fordítson az ingatlanvagyon gazdaságos üzemeltetésére és optimális kihasználására. Így ezen belül a Társaságnak az is kiemelt célja, hogy a tulajdonában levő ingatlanvagyon felújítsa, karbantartsa és gazdaságosan hasznosítsa a művészet szolgálatában.

III. 2021-ben elért célok

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (továbbiakban Alapító) a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban Társaság) részére 2021. március 30-án Támogató Okiratot bocsátott ki, amelyben az Alapító, a Magyar Állam képviselője V/2021. sz. Alapítói határozata alapján a Társaság 2021. évi üzleti tervét elfogadta, és a II/1683/2021/PKF iktató számú Támogató Okirat értelmében 894.580.000 forint működési támogatás nyújtásáról döntött. A Támogató Okirat év közben két alkalommal módosításra került, 2021. június 16-án az I. sz. módosítás szerint a támogatás összege 818.580.000 Ft-ra csökkent. A 2022. január 12-én született II. módosítás rögzítette a fenti változásoknak megfelelő költségtervet.

A 2021-es év a koronavírus járvány újabb hullámainak bekövetkezése és az ahhoz kapcsolódó kormányzati intézkedések hatása továbbra is jelentős kihívások elé állította és speciálisan érintette a művésztsadalmat. Társaságunk ebben a helyzetben a körülményekhez alkalmazkodva a lehetőségekhez mérten a legmagasabb színvonalon látta el alapfeladatát, és az állandóan változó helyzet ellenére, a biztonsági előírások maximális figyelembe vételével biztosította az alkotóművészet teljes művészi spektrumának háttérét biztosító szolgáltató tevékenységét, ellátta az ennek hatékony működéséhez szükséges munkafolyamatok megfelelő koordinációját, miközben folyamatosan kereste a művészi alkotómunka a helyzethez alkalmazkodó minél kreatívabb támogatásának lehetőségeit.

Ennek megfelelően Társaságunk 2021-ben a következők szerint látta el alapfeladatait.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából fiatal művészeket támogató ösztöndíjakat bonyolított le, szervezte azok szakmai és/vagy pénzügyi lebonyolítását. Az ösztöndíjainkra jelentkezők száma jelentősen növekedett a 2021-es évben, hiszen a MANK által kezelt 10 ösztöndíjra mindösszesen 572-en jelentkeztek, amely 155%-kal több, mint a 2018-as évben. A nyertesek száma 2021-ben 115 fő volt, nekik mindösszesen bruttó 226.400.000.- Ft összegű támogatást fizettünk ki.

A MANK a járványügyi nehézségek ellenére is rendkívül sokszínű, változatos programot bonyolított 2021-ben. Augusztus végén – a járványügyi előírások maximális betartásával – megszervezte saját fesztiválját (Artkert összművészeti fesztivál a Szentendrei Régi Művésztelepen), részt vett a Művészetek Völgye fesztiválon, a Kapolcson berendezett saját udvarával, az Artportával. A MANK 2021-ben második alkalommal jelent meg az őszi Art Marketen, ahol a fiatal művészeket támogató tevékenységét emelte ki, és a Derkovits-ösztöndíjas művészei részvételével szervezett tárlatot. Ezekkel a rendezvényekkel többes látogatószámot, jelentős szakmai visszhangot, és széles körű média megjelenést sikerült elérni.

A 2021-es évre tervezett gazdag kiállítási program lebonyolítása a pandémia és a veszélyhelyzettel járó korlátozások miatt számos váratlan nehézséggel járt. A kiállítási program többszöri újratervezése mellett ezeket a nehézségeket az online lehetőségek bővítésével oldottuk meg. Kiállítás megnyitókát, tárlatvezetéseket helyeztünk át az online térbe, sőt teljes kiállításokat bonyolítottunk ily módon a közönség és látogatók személyes jelenléte nélkül.

A koronavírus-járvány korlátozásai miatt mindkét galériánkat 2021. május végén tudtuk megnyitni, ennek ellenére a MANK Galéria kiállításait 4600 fő, az Újműhely Galéria kiállításait pedig 2100 fő látta. A kiállítások száma is kedvezően alakult a tavalyi időszakban: galériáinkban mindösszesen 16 tárlatot tudtunk megnyitni, további 6-ot az online térben rendeztünk meg, valamint 19 kiállítást vidéken, együttműködő partnereinkkel közösen valósítottunk meg.

A kiállításainkhoz és rendezvényeikhez kapcsolódó művészetpedagógiai foglalkozások rendkívül népszerűek a nagyközönség számára, így a tavalyi évben 15 csoportos foglalkozást tudtunk biztosítani látogatóinknak, különös tekintettel a fiatal generáció számára.

A MANK fokozott hangsúlyt helyezett a vidéki és külföldi kapcsolatok építésére, a nemzetközi együttműködésekre. Ennek keretében tudatosan fejlesztettük a belföldi kapcsolatrendszert, közös programok, rendezvények megvalósításával igyekeztünk kihasználni a lehetséges szinergiákat.

A tavalyi évben két vidéki helyszínen, Szolnokon és Veszprémben is bemutattuk Karátson Gábor páratlan Faust-illusztrációit a Karátson Gábor Archivum és Kutatóműhely művészeti programjaként.

A Petőfi Irodalmi Múzeum megbízásából 2021-ben újabb feladattal gazdagodtunk, Szentandrassy István (1957-2020) egyetlen, Kossuth-díjjal kitüntetett roma származású festőművész életművének gondozásával bízták meg a Társaságot. A hagyaték kiemelkedő darabjaiból létrehozott kiállítást a tavalyi évben három helyszínen is bemutattuk: Kőszegen, Salgótarjánban és Debrecenben.

Társaságunk számára kiemelten fontos átfogó országos és nemzetközi projekteken való részvétel, ezért a tavalyi évben sikeresen pályáztunk a veszprémi Európa Kulturális Fővárosa

által meghirdetett felhívásra, melynek köszönhetően 2022-ben komplex összművészeti programsorozatot valósítunk meg a Szigligeti Alkotóházban és tágabban értelmezett környezetében.

Sikeres volt továbbá a MANK kijárási korlátozások idején ArtTér címmel indított online művészeti ismeretterjesztő sorozata, melynek köszönhetően a felhasználók száma a honlapunkon elérte az 52.000-et a 2021-es évben.

A Magyar Mecénás Program is egyre nagyobb népszerűségnek örvend a művészek körében, így tavaly év végén már 3888 fő vette igénybe a program által nyújtott szolgáltatásokat, ami a 2020-as év hasonló időszakában mért adatokhoz képest 147 fős bővülés.

IV. A Társaság szakmai tevékenysége

A MANK Nonprofit Kft. célja, hogy tevékenységével, támogatásával hozzájáruljon színvonalas alkotások létrehozásához a kortárs magyar művészet – így különösen a képzőművészet, az iparművészet, a fotóművészet, az irodalom és a zenei alkotóművészet – területén, ideértve az egyes művészeti ágakhoz kapcsolódó elméleti és kritikai alkotótevékenységet is.

A Társaság művészeti szakmai feladatait 2021. május 10-ig a Művészeti Szolgáltatási Igazgatóság és az Operatív Igazgatóság együttesen látta el. Tekintettel arra, hogy a Művészeti Igazgatóság feladatainak a 2-es pontban részletezett csoportja az OMSZI Nonprofit Kft. feladatkörébe került át, és az ott dolgozó kollégákból is többen az OMSZI-ban folytatták munkájukat, a Művészeti Szolgáltatási Igazgatóság megszüntetésre került, és az ide tartozó szakmai feladatokat a fenti időponttól a Társaság Operatív Igazgatósága vette át. A Művészeti Szolgáltatási Igazgatóság (2021. május 10-ig) és az Operatív Igazgatóság 2021-ben a következő tevékenységeket végezte:

- fiatal művészeket támogató ösztöndíjakat bonyolított le,
- alkotóművészetet támogató szakmai, szaktanácsadói tevékenységet végzett (köztéri szobrokról és egyéb műalkotásokról szakvéleményt adott ki),
- az Alkotóművészeti Műteremlakás Bizottság közreműködésével ellátta – a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény, valamint a 15/1995. (XII. 29.) MKM rendelet alapján – az önkormányzati tulajdonú műteremlakások bérlőkijelölési jogával kapcsolatos feladatokat,
- lebonyolította a műteremlakások bérlői által felajánlott műtárgyak közgyűjteményben történő elhelyezését,
- lebonyolította a Szentendrei Régi Művésztelep és a Hódmezővásárhelyi Művésztelep műtermeinek határozott időre szóló bérletére vonatkozó pályázatait,
- ellátta az Emberi Erőforrások Minisztériuma által adományozott – nem a középdíjakhoz tartozó – kulturális célú pénzjutalmak adminisztratív feladatait,
- kivitelezte az Emberi Erőforrások Minisztériuma kitüntetési rendeletében meghatározott kulturális középdíjak emlékérméit a hozzá tartozó éremtartó tokokkal és oklevéltartó mappákkal együtt,
- közreműködött a Társaság kezelésében lévő galériák (MANK Galéria, Újműhely Galéria) programjainak összeállításában, a művészeti kiállítások előkészítésében, lebonyolításában,

- éves művészeti programja keretében együttműködő partnerekkel kiállításokat hozott létre vidéki és budapesti helyszíneken, fesztiválokön művészeti vásárokon vett részt, saját fesztivált valósított meg,
- működtette a Karátson Gábor Archívumot,
- ellátta a Magyar Mecénás Programmal kapcsolatos feladatokat.

IV.1. Művészeti ösztöndíjak

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából fiatal művészeket támogató ösztöndíjakat bonyolítunk le, illetve szervezzük azok szakmai és/vagy pénzügyi lebonyolítását.

Az alábbi öt ösztöndíj teljes körű szakmai, adminisztratív és pénzügyi lebonyolítását végezzük:

- Derkovits Gyula képzőművészeti ösztöndíj,
- Kállai Ernő művészettörténelmi és műkritikusi ösztöndíj,
- Kozma Lajos kézműves iparművészeti ösztöndíj,
- Pécsi József fotóművészeti ösztöndíj,
- Szegedi Kis István kutatói ösztöndíj.

A feladatok közé tartozik:

- a pályázati kiírások megszövegezése, egyeztetése, közzététele,
- a beérkezett pályázatok nyilvántartásba vétele, rendszerezése, az adott ösztöndíj kurátoraihoz történő eljuttatása előzetes tájékoztatásra,
- kuratóriumi ülések összehívása, levezetése, a döntési folyamat jegyzőkönyvezése, beleértve az év eleji, év végi és esetleges évközi üléseket,
- a döntésről tájékoztatás küldése minden pályázó részére,
- szerződéskötés az ösztöndíjban részesülő alkotókkal, kutatókkal, valamint az ösztöndíj kinevezett kurátoraival,
- folytonosság biztosítása a kuratórium és az ösztöndíjasok közötti kommunikációban.

DERKOVITS GYULA KÉPZŐMŰVÉSZETI ÖSZTÖNDÍJ

A legnagyobb múltú ösztöndíj a Derkovits Gyula képzőművészeti ösztöndíj, amelyre azok a 35 év alatti képzőművészek (festő-, grafikus-, szobrász- és intermédia művészek) pályázhatnak, akik már igazolhatóan önálló művészeti tevékenységet tudnak felmutatni. Az ösztöndíjat egy évben 26 alkotóművész nyerheti el. Egy alkotóművész összesen háromszor részesülhet az ösztöndíjjal járó havi bruttó 200 000 forint értékű támogatásban. Az ösztöndíj odaítéléséről tíz főből álló szakmai kuratórium dönt.

A kuratórium 2021-ben összesen 173 pályázatot tekintett meg az év eleji, pályázatokat elbíráló ülésén. A kuratórium két fordulóban szavazta meg a 26 ösztöndíjast. Az első ülés döntését követően a második fordulóban 69 pályázó mutathatta be munkáit a Múcsarnokban, ahol a kuratóriumi tagok a pályázatokat, a beszállított műveket és a portfóliókat a helyszínen megtekintették, tanulmányozták a döntés előtt. Az elektronikusan

beérkezett pályázatokat két héttel az első fordulót elbíráló ülés előtt továbbítottuk a kurátoroknak.

Az ösztöndíjban részesülő művészek közül Kicsiny Martha és Kenesei Zsófia egy közös műterem éves használati jogát kapta meg a Szentendrei Régi Művésztelepen.

A 2021. évi nyertesek névsora a járványügyi korlátozások miatt online videó formájában került kihirdetésre a Múcsarnokban berendezett bemutatkozó kiállítás megnyitójának keretén belül.

A kuratórium tagjai 2021-ben:

- Aknay János festőművész,
- Barabás Márton képzőművész,
- Barabás Zsófia festőművész,
- Elekes Károly festőművész,
- Gaál József festőművész,
- Hérics Nándor képzőművész,
- Kovách Gergely szobrászművész,
- Dr. Lipp Mónika Mária művészettörténész,
- dr. Szepes Lászlóné művészettörténész,
- Jeneses Ádám (az FKSE képviselőjeként).

KÁLLAI ERNŐ MŰVÉSZETTÖRTÉNESZI ÉS MŰKRITIKUSI ÖSZTÖNDÍJ

A Kállai Ernő művészettörténelmi és műkritikai ösztöndíj teljeskörű szakmai és pénzügyi lebonyolítását végeztük. Az ösztöndíjat, melynek felső korhatára 40 év, egy évben 7 kutató nyerheti el. Egy pályázó összesen háromszor részesülhet az ösztöndíjjal járó havi nettó 200 000 forint értékű támogatásban. Az ösztöndíj odaítéléséről négy főből álló szakmai kuratórium döntött.

2021-ben 23 pályázó munkatervét, szakmai anyagát, tanulmányait nézte át a kuratórium az év eleji, pályázatokat elbíráló ülésén. Az elektronikusan beérkezett pályázatokat két héttel az ülés előtt továbbítottuk a kurátoroknak. A kuratórium az ülésen kiválasztotta a hét ösztöndíjast.

A nyertes pályázók kétszer számoltak be munkájuk aktuális állásáról. Szeptemberben, az évközi ülésén a kuratórium előtt szóban referáltak az addig elvégzett feladatokról, míg decemberben az elkészült írások, tanulmányok, interjúk stb. megküldésével adtak számot éves munkájukról. A kuratórium az év végi ülésén döntött az egyes pályázók éves beszámolójának elfogadásáról.

A kuratórium tagjai 2021-ben:

- dr. Pataki Gábor művészettörténész,
- dr. Fabényi Júlia művészettörténész,
- dr. Sturcz János művészettörténész,
- dr. Lipp Mónika Mária művészettörténész.

KOZMA LAJOS KÉZMŰVES IPARMŰVÉSZETI ÖSZTÖNDÍJ

A Kozma Lajosról elnevezett kézműves iparművészeti ösztöndíj teljes körű szakmai és pénzügyi lebonyolítását végeztük. Az ösztöndíjra pályázhat minden olyan fiatal kézműves-

iparművész, aki már önálló művészi tevékenységet tud felmutatni, a korhatár 35 év, egy művész összesen háromszor részesülhet az ösztöndíjban. Az ösztöndíj összege 2021-ben havi bruttó 200 000 forint volt.

Az ösztöndíjban évente 10 fő részesülhet. Odaítéléséről nyolc tagú szakmai kuratórium dönt.

A kuratórium tagjai 2021-ben:

- Lublói Zoltán keramikusművész,
- Bráda Judit bőrműves,
- Sipos Balázs üvegtervező művész,
- N. Mészáros Júlia művészettörténész,
- Tóth Zoltán tervezőművész,
- Fiatal Iparművészek Stúdiója Egyesülete képviselőjeként a mindenkori elnök (jelenleg Mascher Róbert formatervező iparművész),
- Borbás Dorottya üvegművész, az MMA delegáltja,
- Pápai Livia textilművész.

Többkörös, szakmai érveket felsorakoztató kuratóriumi ülés után jutott a kuratórium döntésre a nyerteseket illetően, 2021-ben 47 pályázó közül választották ki a 10 nyertes művészt. Az ösztöndíjasok az ösztöndíjas évben kétszer referáltak szóban, műveiket bemutatva a kuratórium előtt, egyszer szeptemberben egy évközi ülés keretében, egyszer pedig decemberben, beszámolva az elvégzett munkákról.

A 2020-as évfolyam beszámoló kiállítása a koronavírus járvány okozta korlátozások miatt 2022. februárjában került megrendezésre a MANK Galériában a 2021-es évfolyam beszámoló kiállításával összevonva.

PÉCSI JÓZSEF FOTÓMŰVÉSZETI ÖSZTÖNDÍJ

A Pécsi József fotóművészeti ösztöndíj teljes körű szakmai és pénzügyi szervezése, lebonyolítása ugyancsak Társaságunk feladata. Évente 10 fiatal, 35 éven aluli fotóművész részesülhet az ösztöndíjban, ami havi bruttó 200.000 forintos anyagi támogatást jelentett januártól decemberig. Összesen maximum három évig élvezheti egy-egy művész a támogatást. Az ösztöndíj odaítéléséről 5 tagú szakmai kuratórium döntött.

A kuratórium tagjai 2021-ben:

- Csizék Gabriella művészettörténész, kurátor, a Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ kurátora,
- Kudász Gábor Arion Balog Rudolf-díjas fotóművész, egyetemi docens, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem oktatója,
- Szatmári Gergely fotóművész, egyetemi docens, a Kaposvári Egyetem oktatója,
- Urbán Ádám Balogh Rudolf-díjas fotográfus,
- Virágvolgyi István a Capa Központ kurátora, képszerkesztő.

2021-ben 94 pályázó elektronikusan benyújtott pályázati anyagát, ebből 77 pályázó személyesen benyújtott műalkotásait, portfólióját tekintette meg a kuratórium, majd a kuratóriumi ülésen több körben szavazva, szakmai érvekkel alátámasztva hozták meg végleges döntésüket.

A 2021. évi nyertesek névsora a járványügyi korlátozások miatt online videó formájában került kihirdetésre. A 2020. évi ösztöndíjas beszámoló kiállítás a Capa Központban került megrendezésre. A kiállítást egy 2021. február 5-től elérhető videóösszeállítás mutatta be,

amelyet az ösztöndíjasokról készült videósorozat egészített ki. A beszámoló kiállítás kurátora Csizék Gabriella volt.

SZEGEDI KIS ISTVÁN KUTATÓI ÖSZTÖNDÍJ

A Szegedi Kis István kutatói ösztöndíj teljes körű szakmai és pénzügyi szervezése, lebonyolítása ugyancsak Társaságunk feladata. Az ösztöndíj meghirdetésére 2018 szeptemberében került sor első alkalommal. Az ösztöndíj célja a magyar kultúr- és egyháztörténet korai protestáns egyház-, irodalom-, liturgia- és társadalomtörténeti, valamint egyházművészeti kutatásának ösztönzése. Évente maximum 10 fiatal, 40 év alatti kutató részesülhet az ösztöndíjban. A havi bruttó 200. 000 forintos támogatást összesen három évre nyerheti el egy-egy kutató. Az ösztöndíj odaítéléséről 5 tagú szakmai kuratórium döntött.

A kuratórium tagjai 2021-ben:

- Dr. Fekete Károly (a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke),
- Dr. Hafenscher Károly (a Reformáció Emlékbizottság munkájának segítségével felelős miniszteri biztos, a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának lelkészi elnöke),
- Dr. Hoppál Péter (egyházzenész, karnagy, a PTE Művészeti Kar adjunktusa, országgyűlési képviselő),
- Dr. Lévai Attila (református lelkész, a Selye János Egyetem Református Teológiai Kar dékánja),
- Dr. Heidl György, a Pécsi Tudományegyetem dékánja.

2021-ben 15 pályázó elektronikusan benyújtott pályázati anyagát tekintette meg a kuratórium, majd a kuratóriumi ülésen több körben szavazva, szakmai érvekkel alátámasztva hozták meg végleges döntésüket.

TOVÁBBI ÖSZTÖNDÍJAK

További négy ösztöndíj esetében a Társaság pénzügyi és adminisztratív lebonyolítói feladatokat végez:

- Fischer Annie zenei-előadóművészeti ösztöndíj
- Fülöp Viktor táncművészeti ösztöndíj
- Kodály Zoltán zenei alkotói ösztöndíj
- Lakatos Ablakos Dezső jazz előadó-művészeti ösztöndíj

A Fischer Annie zenei-előadóművészeti ösztöndíj esetében 13, a Kodály Zoltán zenei alkotói ösztöndíj esetében 7, a Lakatos Ablakos Dezső jazz előadó-művészeti ösztöndíj esetében 3, a Fülöp Viktor táncművészeti ösztöndíj esetében 12 ösztöndíjjal és az ösztöndíjakat elbíráló kuratóriumok tagjaival kötöttünk szerződést, illetve intéztük pénzügyi juttatásaik kifizetését.

A szakmai lebonyolítást – a Társaságunkkal kötött megbízási szerződés alapján – egyes, az ösztöndíjakhoz szorosabban kapcsolódó szakmai szervezetek látták el:

- a Fülöp Viktor táncművészeti ösztöndíjnál a Nemzeti Táncszínház,

- a három zenei ösztöndíj – a Kodály Zoltán, a Fischer Annie, a Lakatos Ablakos – esetében a Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft.

A Moholy-Nagy Lászlóról elnevezett formatervezői ösztöndíj lebonyolításában 2021-ben pénzügyi feladatokat látunk el. Idén is 6 fő EMMI általi, valamint 2 fő Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala általi finanszírozott ösztöndíjas támogatását folyósítjuk 2021. júniustól 2021. novemberig. Az ösztöndíj szakmai lebonyolítója a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala. A 2021. évi ösztöndíjprogramra egy ösztöndíjas összesen bruttó 1.200.000 forintban részesülhet, az ösztöndíj 6 hónap időtartamú.

A fiatal művészeket támogató ösztöndíjak lebonyolítási feladatait 2021. május 10-től a Művészeti Szolgáltatási Igazgatóság megszűnését követően a Társaság Operatív Igazgatósága látta el.

IV.2. Zsűrizés

ALKOTÓMŰVÉSZETI SZAKVÉLEMÉNYEK

Az alkotóművészetet támogató szakmai, szaktanácsadói tevékenység keretében köztéri szobrokról és egyéb műalkotásokról adunk ki szakvéleményeket szakértők bevonásával.

A beérkező igényeknek megfelelően végezzük a szakértői tevékenységet, a köztéri művészettel kapcsolatos értékőrzés, értékközvetítés és az értékek megújításának szakmai szempontjait szem előtt tartva.

KÖZTÉRI MŰALKOTÁSOK SZAKVÉLEMÉNYEZÉSE

Köztéri műalkotások szakvéleményezésével kapcsolatos feladataink:

- zsűrik megszervezése, levezetése,
- szakvélemény készítése a szakértők véleménye alapján,
- szakértőkkel és a zsűrit megrendelő személyekkel történő szerződéskötés.

Az 1991. évi törvény 109. § (1) alapján művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezésével, áthelyezésével, lebontásával kapcsolatos döntéshez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt állítunk ki.

A szakvélemény kiadásához az alábbi információkat, illetve dokumentumokat kell biztosítani:

- A tervezett helyszín bemutatása.
- A tervezett szobor műleírása, anyaga, mérete.
- A posztamens tervének ismertetése.
- A tervezett szobor munkaközi fázisban történő bemutatása annak érdekében, hogy a szakértők által javasolt módosítások még elvégezhetőek legyenek.
 - Mellszobrok, kisebb méretű figurális vagy absztrakt művek esetén bemutatandó: 1/1-es méretarányú agyag, plasztilin vagy gipszmodell. Kész öntvény bemutatása nem szerencsés, de ennek ellenére idén is több alkalommal előfordult.

- Egész alakos szobrok, többalakos kompozíciók, illetve emlékművek esetén bemutatandó: 1/5-ös méretarányú – bírálható léptékű – modell. Ezután a szakértők kérhetik az 1/1-es méretarányú modell bemutatását is, de erre ritkán kerül sor.

Ha a bemutatott terv szakmai szempontból kifogásolható, akkor a szakértők kérhetik egy újabb terv bemutatását, de erre is ritkán kerül sor, mivel szankciót nem szabhatunk ki, és a szobor felállítását nem akadályozhatjuk meg a jogszabályi környezet által biztosított módon. A szobrok értékelése a felállított kész mű megtekintésével és átvételével zárul.

2021. január 1. és 2021. május 10. között 15 alkalommal zsűriztünk. A zsűriken részt vevő szakértők, alkotók és megrendelők részéről bevont művészek száma 39 fő volt. 2021. május 10-ét követően az alkotóművészetet támogató szakmai, szaktanácsadói tevékenység az OMSZI Nonprofit Kft. feladatkörébe került át.

EGYÉNI TERMÉKMINŐSÍTÉS

Az egyéni termékminősítés helyszíne a megrendelő kérése szerint egyeztetett helyen történik; időpontja a megrendelővel egyeztetett módon kerül kijelölésre, a termékminősítés tárgyában kötött megállapodás aláírásától számított 30 napon belül.

Az egyedi alkotások vagy mintadarabok szakvéleményezése az alkotó vagy a felhasználó kérésére és költségvállalásával történik. A termékminősítés során Társaságunk által felkért művészeti szakértők elbírálják az alkotást,

- a műfaji és funkcionális követelményeknek megfelelő terméket szerzői jogvédelem alá eső nem ipari gyártástechnológiával készült iparművészeti alkotásnak (AM-), vagy
- egyedi jellegű színvonalas kézműves terméknek (TM-A), vagy
- igényesen kivitelezett kézműves terméknek (TM-B), vagy
- egyedi, színvonalas képzőművészeti alkotásnak (TM-F) minősítik, amennyiben a termék a felsorolt kategóriákba kerülés feltételeinek megfelel.

Az eredményről szakvéleményt, termékminősítést adunk ki. A művészeti szakértők által elfogadott tárgy zsűrizszámot kap. A termék a zsűri által meghatározott, a jegyzőkönyvben feltüntetett példányszámban állítható elő.

2021. január 1. és 2021. május 10. közötti időszakban 3 egyéni termékminősítést bonyolítottunk le. 2021. május 10-ét követően a tevékenység az OMSZI Nonprofit Kft. feladatkörébe került át.

CSOPORTOS TERMÉKMINŐSÍTÉS

Évente egy alkalommal, minden év novemberében csoportos termékminősítést tartunk szentendrei központunkban. A csoportos minősítés szakértői díját Társaságunk fedezi.

A csoportos termékminősítés folyamata:

Az egyedi alkotások vagy mintadarabok szakvéleményezése az alkotó vagy a felhasználó kérésére és költségvállalásával történik. Az általunk felkért művészeti szakértők elbírálják az

alkotást. A műfaji és funkcionális követelményeknek megfelelő munkát szerzői jogvédelem alá eső iparművészeti alkotásnak (AM-), egyedi jellegű színvonalas kézműves terméknek (TM-A), igényesen kivitelezett kézműves terméknek (TM-B), és egyedi, színvonalas képzőművészeti alkotásnak (TM-F) minősítik. Az eredményről a MANK szakvéleményt, termékminősítést ad ki.

2021. január 1. és 2021. május 10. közötti időszakban a járványhelyzetre való tekintettel nem került sor csoportos termékminősítésre. 2021. május 10-ét követően a tevékenység az OMSZI Nonprofit Kft. feladatkörébe került át.

IV.3. Műteremlakások

Társaságunk a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény, valamint a 15/1995. (XII. 29.) MKM rendelet alapján az önkormányzati tulajdonú műteremlakások bérlőkijelölési jogával rendelkező, így az Alkotóművészeti Műteremlakás Bizottság közreműködésével elláttuk a műteremlakások bérlőkijelölési feladatait.

2021-ben az Alkotóművészeti Műteremlakás Bizottság egy alkalommal tartott ülést, Budapesten 4, vidéken 9 műteremlakásba történt bérlőkijelölés.

Az emberi erőforrások minisztere 2014. február 13-án jóváhagyott Működési Szabályzatban öt évre nevezte ki az Alkotóművészeti Műteremlakás Bizottság állandó tagjait. Tekintettel arra, hogy a tagok megbízatása 2019-ben lejárt, 2019. július 5-én az emberi erőforrások minisztere új szabályzatot hagyott jóvá. A bizottsági tagok megbízatása öt évre szól. 2020-ban Halmai Róbert főosztályvezető távozása miatt új tagot neveztek ki Dr. Kiszely Noémi politikai tanácsadó személyében.

Az Alkotóművészeti Műteremlakás Bizottság állandó tagjai 2021-ben:

- Haris László fotóművész – Magyar Művészeti Akadémia
- Simonffy Márta textilművész – Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége
- Sárkány Győző grafikusművész – Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
- Révész Mária tanácsadó – Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Csatári Gabriella tanácsadó – Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Dr. Kiszely Noémi politikai tanácsadó – Emberi Erőforrások Minisztériuma

2021. május 10-ét követően a műteremlakások bérlőkijelölési joga, és az ezzel kapcsolatos feladatok ellátása az OMSZI Nonprofit Kft. hatáskörébe került át.

MŰTEREMLAKÁSOK BÉRLŐI ÁLTAL FELAJÁNLOTT MŰTÁRGYAK KÖZGYŰJTEMÉNYBE HELYEZÉSE

A Társaságunk bérlőkijelölési jogával érintett műteremlakások határozott idejű bérlésére kiírt pályázati felhívásokban megjelentek szerint a bérleti jogviszony ideje alatt készült művekből a bérlő művész értébecslése alapján egy vagy több, összesen legalább 500.000,- forint értéket képviselő, szakértői bizottság által kiválasztott műalkotás(ok) egy arra igényt tartó közgyűjtemény tulajdonába, ezáltal nemzeti vagyoni körbe kerülnek.

A művek kiválasztásában részt vevő szakértői bizottság 2 állandó és 5 nem állandó tagból áll. A bizottság állandó tagjai Társaságunk és a Magyar Nemzeti Galéria Jelenkori

Gyűjteményének egy-egy munkatársa, ideiglenes tagjai a nagyobb közgyűjtemények szakmai munkatársai évenként változó összetételben.

2020-ban a járványhelyzet miatt a műteremlakásban élő művészek által alkotott műalkotások kiválasztása és közgyűjteménybe helyezésének folyamata 2020 második felében kezdődött és 2021-re húzódott át. A feladatot 2021. május 10-ét követően az OMSZI Nonprofit Kft. vette át.

A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI MŰVÉSZTELEP SZALAY FERENC MŰTERMÉNEK PÁLYÁZTATÁSA

A Hódmezővásárhelyi Művésztelep Szalay Ferenc műtermének határozott időre, 2022. október 1-ig szóló bérletére Társaságunk 2021. január 12-én pályázatot írt ki.

A 2016-ban felújított Hódmezővásárhelyi Művésztelep közös előtérrel, közösségi kiállítóterrel rendelkezik, terasszal és belső udvarral, amely az ott alkotó művészek számára a többi művész munkájának megzavarása nélkül használható.

A Szalay Ferenc műterem alapterülete 48,60 m², egyénileg vagy maximum 2 fős alkotóközösség számára használható.

A beérkezett pályázat elbírálására 2021. február 25-én került sor a Hódmezővásárhelyi Művésztelepen.

A szakmai bizottság tagjai voltak:

- Rományi László iparművész,
- Nagy Attila szobrászművész,
- Rapcsák Katalin a Hódmezővásárhelyi Alkotóház és Művésztelep vezetője,
- Matiszlovics Tibor művészeti szolgáltatási igazgató (MANK Nonprofit Kft.)

A szakmai bizottság javaslata alapján a Szalay Ferenc műterem bérleti jogát Kotormán László kapta meg, akivel a hatályos jogszabályok és Társaságunk szabályzatai szerint bérleti szerződést kötöttünk.

A Művészeti Szolgáltatási Igazgatóság megszűnését követően a Szentendrei Régi Művésztelep és a Hódmezővásárhelyi Művésztelep műtermeinek határozott időre szóló bérletére vonatkozó pályázataival kapcsolatos feladatokat a Társaság Operatív Igazgatósága látja el.

IV.4. Érmék, plakettek kivitelezése

A Társaság az Emberi Erőforrások Minisztériumának középdíjaihoz tartozó érmék és kisplasztikák tervezését és kivitelezését végezte, továbbá kezelte a tárca által a közösségi célú képzőművészeti és iparművészeti alkotások létrehozásának támogatására biztosított keretet.

2021. május 10-ig 16 díjhoz biztosítottunk érméket, tokokat, mappákat az Emberi Erőforrások Minisztériuma kérésére.

2021. május 10-ig 67 db díjérem, illetve 3 db Harangozó Gyula/Coppélius körplasztika megrendelésére került sor a hozzá tartozó éremtartó tokkal és okelvéltartó mappával együtt.

A feladat időszaki bontása 2021-ben:

- 2021. március 15-i díjak a hozzá tartozó éremtartó tokokkal, oklevéltartó mappákkal, oklevelekkel, valamint a Harangozó Gyula-díj éremhez kapcsolódó „Coppélius” körplasztikával,
- 2021. Pro Cultura Hungarica (PCH) díj.

DÍJAK

A miniszter által adományozott művészeti díjak a kulturális ágazatban a következők:

Balázs Béla-díj

A díj a mozgókép területén kifejtett kiemelkedő alkotótevékenység, valamint művészi és tudományos teljesítmény elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb négy adományozható.

Az emlékérem Ágh Fábián Sándor szobrászművész alkotása.

Sára Sándor-díj

A díj azon 40 év alatti rendezőknek, operatőröknek, illetve forgatókönyvíróknak adományozható, akik a nemzeti identitás erősödését elősegítő kiemelkedő teljesítményt mutattak fel. A díj adományozására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb kettő adományozható.

Az emlékérem Zsin Judit szobrászművész alkotása.

Balogh Rudolf-díj

A díj kiemelkedő fotóművészeti, fotóriporterri, illetve fotószakírói tevékenység elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb kettő adományozható.

Az emlékérem Gáti Gábor szobrászművész alkotása.

Blattner Géza-díj

A díj kiemelkedő bábművészeti tevékenység elismerésére adományozható.

A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból két évente legfeljebb egy adományozható. A díj adományozására minden páratlan naptári évben kerül sor.

Az emlékérem Szöllőssy Enikő szobrászművész alkotása.

Erkel Ferenc-díj

A díj kiemelkedő zeneszerzői, zenei rendezői tevékenység elismerésére adományozható.

A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb kettő adományozható.

Az emlékérem Lebó Ferenc szobrászművész alkotása.

Ferenczy Noémi-díj

A díj kiemelkedő iparművészeti, ipari tervezőművészeti tevékenység elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb öt adományozható.

Az emlékérem Kiss György (jogutód: Monostori Ildikó) szobrászművész alkotása.

Harangozó Gyula-díj

A díj a táncművészet terén kiemelkedő alkotói, előadói, tudományos és pedagógiai tevékenység elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb három adományozható.

Az emlékérem Szabó Gábor szobrászművész alkotása.

Harangozó Gyula/Coppélius körplasztika

Az évente odaítélendő Harangozó Gyula-díjjal elismert művészeknek szánt államtitkári adomány. Az adomány átadására a Tánc Világnapja (április 29.) alkalmából kerül sor.

A körplasztika Krasznai János szobrászművész alkotása.

Jászai Mari-díj

A díj kiemelkedő színművészeti - színészi, rendezői, díszlet- és jelmeztervezői, látvány- és világítástervezői, dramaturgiai - és színháztudományi - színházelméleti és színházi kritikusi - tevékenység elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb nyolc adományozható.

Az emlékérem Kiss Nagy András (jogutód: Nagy Ádám) szobrászművész alkotása.

József Attila-díj

A díj kiemelkedő irodalmi - költői, írói, műfordítói, irodalomtörténeti - tevékenység elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb nyolc adományozható.

Az emlékérem Vígh Tamás (jogutód: Szathmáry Gyöngyi) szobrászművész alkotása.

Herczeg Ferenc-díj

A díj Herczeg Ferenc szellemi és irodalmi örökségét méltóképpen kiemelkedő fikciós vagy dokumentarista jellegű történeti irodalmi – történetírói, történelmi regény vagy történelmi drámaírói – teljesítmény elismerésére adományozható. A díjból évente legfeljebb kettő adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor.

Az emlékérem Györfi Sándor szobrászművész alkotása.

Liszt Ferenc-díj

A díj kiemelkedő zenei előadó-művészeti tevékenység elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb öt adományozható.

Az emlékérem Gáti Gábor szobrászművész alkotása.

Máté Péter-díj

A díj kiemelkedő könnyűzenei, dzsesszzenei előadó-művészeti tevékenység elismerésére adományozható természetes személyek és előadóművész-csoportok részére. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb három adományozható. Az emlékérem Tóth Dávid Tamás alkotása.

Márai Sándor-díj

A díj írói életmű vagy a díj adományozását megelőző két évben megjelentetett kimagasló értékű prózakötet, valamint magyar író külföldi elismerést szerzett munkássága elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból két évente legfeljebb egy adományozható. A díj adományozására minden páratlan naptári évben kerül sor.

Az emlékérem Csikai Márta szobrászművész alkotása.

Munkácsy Mihály-díj

A díj kiemelkedő képzőművészeti tevékenység elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb hét adományozható. Az emlékérem Kiss György (jogutód: Monostori Ildikó) szobrászművész alkotása.

Táncsics Mihály-díj

A díj kiemelkedő újságírói tevékenység elismerésére adományozható. A díj átadására március 15-e alkalmából kerül sor. A díjból évente legfeljebb három adományozható. Az emlékérem Csontos László (jogutód: Elekesné Csontos Katalin) szobrászművész alkotása.

Pro Cultura Hungarica díj

A díj a magyar kultúra értékeinek külhoni megismertetésében és terjesztésében, valamint a magyar nemzet és más nemzetek kulturális kapcsolatainak gazdagításában elévülhetetlen érdemeket szerzett életvitelszerűen külföldön élő magyar állampolgárok és külföldi állampolgárok részére adományozható.

A díj átadására az adományozó döntése alapján évente egy vagy több alkalommal kerül sor. A díjból évente legfeljebb tíz adományozható.

Az érem Kiss Nagy András (jogutód: Nagy Ádám) szobrászművész alkotása.

2019-től a Tokkészítő Kft-ét kértük fel az éremtartó tokok és az oklevéltartó mappák kivitelezésére, mely feladatot korábban Molnár Imre egyéni vállalkozó látott el.

Az éremtartó tokok és oklevélmappák az EMMI egyeztetésével előzetes mintadarabok megrendelése alapján készültek el.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma kitüntetési rendeletében meghatározott kulturális középdíjak emlékéremeinek a hozzá tartozó éremtartó tokok és oklevéltartó mappák kivitelezési feladatainak elvégzése 2021. május 10. után az OMSZI Nonprofit Kft. feladatkörébe került át.

IV.5. Kiállítások, rendezvények, eseménysorozatok

IV.5.1 A MANK galériáiban és a Szentendrei Régi Művésztelepen megvalósult kiállítások

A MANK Galériában, az ÚjMűhely Galériában és a Szentendrei Régi Művésztelepen kiemelkedő kortárs alkotók és művészcsoportok részvételével mindösszesen 22 kiállítás valósult meg a 2021. évben, akik között ismert és elismert alkotók, továbbá a fiatal művészgeneráció tagjai is megtalálhatóak, így nyújtva átfogó képet a hazai alkotóművészet világából.

A koronavírus-járvány korlátozásai miatt mindkét galériánkat 2021. május végén tudtuk megnyitni, ennek ellenére a MANK Galéria kiállításait 4600 fő, az ÚjMűhely Galéria kiállításait pedig 2100 fő látta.

A kiállítások száma is kedvezően alakult a tavalyi időszakban: galériáinkban mindösszesen 16 tárlatot tudtunk megnyitni, további 6-ot az online térben rendeztünk meg, valamint 19 kiállítást vidéken, együttműködő partnereinkkel közösen valósítottunk meg.

A kiállításainkhoz és rendezvényeikhez kapcsolódó művészetpedagógiai foglalkozások rendkívül népszerűek a nagyközönség számára, így tavaly 15 csoportos foglalkozást tudtunk biztosítani látogatóinknak, különös tekintettel a fiatal generáció számára.

Online térben megvalósult kiállítások:

- 2021. január 13 – február 14.
 - Napról Napra - A MAOE Iparművészeti Tagozatának kiállítása
- 2021. január 18 - 22.
 - Kép/Test/Lét összművészeti programsorozat három vidéki kiállítása
- 2021. január 28 -
 - Derkó'20 – Képzőművészeti ösztöndíjasok beszámoló kiállítása
- 2021. február 5 -
 - Pécsi József ösztöndíjasok beszámoló kiállítása
- 2021. február 17 – március 17.
 - Kozma'19 - A Kozma Lajos Kézműves Iparművészeti Ösztöndíj beszámoló kiállítása
- 2021. április 28-30.
 - reART - kortárs környezet c. kiállítás (ÖKOINDUSTRIA 2021 program keretében)

A MANK Galériában az alábbi kiállításokat rendeztük meg 2021-ben:

- 2021. május 28 – június 26.
 - Koós Gábor egyéni kiállítása
- 2021. június 30 – július 24.
 - 35 év alattiak csoportos kiállítása

- 2021. július 30 – augusztus 29.
 - Mátrai Erik: Color vacui c. egyéni kiállítása
- 2021. szeptember 8 – október 2.
 - Gergye Krisztián egyéni kiállítása
- 2021. október 6 – október 30.
 - Kertész Másként címmel a Kertész Intézet csoportos kiállítása
- 2021. november 5 – december 4.
 - Power of plants/ A növények ereje – Organikus tárlat, ahol a természet is alkot c. csoportos kiállítás
- 2021. december 8 – december 23.
 - A MAOE Képzőművészeti Tagozatának Dante univerzuma c. csoportos kiállítása

Az ÚjMűhely Galériában az alábbi kiállításokat rendeztük meg 2021-ben:

- 2021. május 26 – július 3.
 - Keserü Ilona egyéni kiállítása
- 2021. július 8 – augusztus 1.
 - Kőszeghy Flóra egyéni kiállítása
- 2021. augusztus 4 – augusztus 29.
 - Cellux - Problem solved c. kortársékszer- és képzőművészeti kiállítás
- 2021. szeptember 3 – szeptember 26.
 - Formák-formarendek címmel kiállítás a V. Szobrász Biennálé alkalmából
- 2021. szeptember 29 – október 22.
 - Baksai József egyéni kiállítása
- 2021. október 27 – november 27.
 - Roskó Gábor egyéni kiállítása
- 2021. december 1 – december 23.
 - A MI ÜNNEPÜNK – Karácsonyi kiállítás és kortárs műtárgvásár

A Szentendrei Régi Művésztelepen az alábbi kiállításokat rendeztük meg 2021-ben:

- 2021. augusztus 6 – szeptember 27.
 - Szobrok a kertben c. kiállítás
- 2021. augusztus 6 – augusztus 29.
 - Inktober Projekt csoportos pop-up kamarakiállítás a Jeges Ernő Múteremben

IV.5.2 Egyéb kiállítások, rendezvények, programsorozatok

A MANK a tavalyi évben is fokozott hangsúlyt helyezett a vidéki és külföldi kapcsolatok építésére, a nemzetközi együttműködésekre. Ennek keretében tudatosan fejlesztettük a belföldi kapcsolatrendszer, közös programok, rendezvények megvalósításával igyekeztünk kihasználni a lehetséges szinergiákat. Éppen ezért Társaságunk számos szentendrei és országos művészeti fesztiválhoz, ünnephez csatlakozva népszerűsítette a kortárs művészetet, így 2021-ben az alábbi rendezvényeket, eseménysorozatokat valósítottuk meg:

- 2021. június 5 – július 4.
 - Táncképek c. kiállítás a Kőszegi Jurisics-vár Lovagtermében
- 2021. június 6.
 - Szentendre Restart c. programsorozat
- 2021. június 14-20.
 - Táncképek c. kiállítás Győrben az Apátúr-házban
- 2021. június 26.
 - Múzeumok Éjszakája
- 2021. július 2.
 - Cirkusz/Művészet/Alkotás c. kiállítás Visegrádon a Duna Event hajón
- 2021. július 9 – augusztus 2.
 - Szentandrassy István: Mágikus vonások c. kiállítás a Kőszegi Jurisics-vár Lovagtermében
- 2021. július 23 - augusztus 1.
 - MANK ArtPorta összművészeti programsorozat a Művészetek Völgye Fesztiválon
- 2021. szeptember 4.
 - Szentendrei Templomok Éjszakája rendezvénysorozat
- 2021. szeptember 9 – október 10.
 - Karátson Gábor: Illusztrációk Goethe Faustjához c. kiállítás a Szolnoki Művésztelepen
- 2021. szeptember 18-19.
 - Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozat
- 2021. szeptember 21 – október 24.
 - Vendégségben az Úrnál c. szabadtéri kiállítás
- 2021. szeptember 23 – október 20.
 - Szentandrassy István: Mágikus vonások c. kiállítás Salgótarjánban a Dornyay Béla Múzeumban

- 2021. október 6-27.
 - Miniképek c. kiállítás Budapesten Vízivárosi Galériában, a Magyar Festészet Napja rendezvénysorozat keretében
- 2021. október 7-10.
 - Art Market Budapest nemzetközi kortárs művészeti kiállítás a MANK részvételével
- 2021. november 13. – 2022. január 9.
 - Karátson Gábor: Illusztrációk Goethe Faustjához c. kiállítás Veszprémben a Dubniczay-palota Várgalériában
- 2021. november 19. – 2022. január 5.
 - Szentandrassy István: Mágikus vonások c. kiállítás Debrecenben a Görögkatolikus Turisztikai Látogatóközpontban
- 2021. november 24. – 2022. január 6.
 - Génkapocs II. című kiállítás az EMET színházában
- 2021. november 25. – 2022. január 9.
 - Vendégségben az Úrnál c. kiállítás Debrecenben a Szent László Római Katolikus Domonkos Plébánia udvarán
- 2021. december 3. – 2022. január 4.
 - A türelem születése c. kiállítás a Debrecen-Széchenyi kerti Református Egyházközség - Kálmáncsehi Galériában

IV.5.3 Kiemelt rendezvények, programok

IV.5.3.1 MANK ArtPorta a Művészetek Völgyében

Látványos és izgalmas programokkal készült a 30. Művészetek Völgyére a MANK ArtPorta. Az udvar mottója, az ALKOSS ÚJRA – ÚJRA ALKOSS egyrészt szimbolizálta az újranyitás utáni szabadság érzését és alkotás utáni vágyat, másrészt megjelenítette a MANK számára kiemelten fontos üzenetet, a klímavédelmet és a környezettudatosságot.

2021. július 23. és augusztus 1. között programjaink széles választéka várta a látogatókat: volt selyemfestés, tűzzománckészítés, szitanyomás és festőműhely, ismét részt vehettünk különböző fotóművészeti workshopokon, de számos újdonsággal is találkozhattunk. A környezetvédelem fontosságát hangsúlyozva újrahasznosított anyagokból készíthettünk ékszert, varrhattunk lampionokat vagy saját neszeszert, sőt a kreativitásnak teret engedve saját Völgy-naplót is készíthettünk fiatal designerek vezetésével. Természetesen a kisebbeket is megannyi élmény várta, a PEMZLI játszósarokban minden nap felfedezhették az alkotás örömeit élményfestések, kitűzőkészítés és családi társasjátékok segítségével.

Az alkotás mellett sok zene és tánc volt az udvarban: vendégünk volt a Willany Leó kortárs tánctársulat, akik immár workshopokat is tartottak az érdeklődőknek, valamint a Terra Profonda zenekar, azonban több új fellépővel is színesítettük műsorunkat. Csórba Lórántnak, a Lóci játszik frontemberének önálló estje volt, illetve Beck Zoltán (30Y) a művészet és a társadalmi tér viszonyulásairól tartott előadást, a Várkonyi Csibészek pedig

pezsgő dallamokkal várták a táncra perdülőket. Ősbemutatóval is büszkélkedhet az ArtPorta, Szőke András és Badár Sándor stand-up estjének keretén belül került levetítésre első alkalommal A delelő obsitos és a fekete bárány c. filmvígjáték.

A kortárs művészet és környezettudatosság kapcsolatát egyedi, kísérleti projektelőadásokkal is igyekeztünk hangsúlyozni: interaktív előadást láthattunk a méhek életéről a Banquet for Bees-ben, a Tünet Együttes Te szemét! című produkciója a szemetet állította fókuszba, és a művészeti performanszok is a klímaváltozás fontosságára hívták fel figyelmünket. Valódi kuriózum volt a cirkuszművészet megjelenése a portán, három napon keresztül várták kicsiket és nagyokat egyaránt a Tiéd a cirkusz! edukációs, szórakoztató és muzeológiai programjai.

A színes programkínálat mellett újra kezdetét vette a Műgyűjtés másként családi kalandjáték az egész Völgyben, ahol kortárs műalkotások keresésben lehetett részt venni és még nyereményekkel is gazdagodhattak a kalandorok. A tavaly is volt kortársékszer-vásár magyar ékszertervezők részvételével, valamint minden este hangulatos filmklubbal vártuk a fesztiválózókat. A fenntarthatóság tematikája a programok mellett az udvar megjelenésében is fontos szerepet kapott, a falakon megjelenő pop-up kiállításon a klímaváltozás hatásait mutattuk be egyedi műalkotásokon keresztül.

IV.5.3.2 ArtKert összművészeti fesztivál a Szentendrei Régi Művésztelepen

Kortárs művészeti élményre hívták az immár negyedik alkalommal megrendezett szentendrei ArtKert összművészeti fesztivál a látogatókat, ahol koncertek, képzőművészeti foglalkozások, művészeti séták, táncos performanszok, zenés tárlatvezetés, filmklub és sok-sok zene várta a kicsiket és nagyokat egyaránt 2021. augusztus 27. és 29. között. A Szentendrei Régi Művésztelep kertjében rendezett háromnapos programon többek között fellépett a Balkán Fanatik és a Kollár Klemencz Kamarazenekar, akik Lackfi Jánost is vendégül látták. A fesztivál ideje alatt a művésztelep műtermeibe is bepillantást nyerhettünk, és találkozhattunk a művészekkel, miközben számtalan foglalkozás közül választhattak azok a művészetek iránt érdeklődők, akik maguk is megtapasztalták az alkotói világ csodáit. A festőműhelyen magunk is festőművészekké válhattunk, de volt agyagozó workshop, tűzzománcozhattunk és ékszereket is készíthettünk a három helyszínen zajló program keretében.

Kiállítások sora várta a látogatókat a programokon, összesen hat tárlat tartott ugyanis nyitva a program idején a MANK jóvoltából. Mátrai Erik helyspecifikus színreflextér installációja Color vacui címmel a MANK Galéria terét alakította át. Átsétálva a galérián, a Szentendrei Régi Művésztelep kertjébe jutva a nyár folyamán megnyílt Szobrok a kertben című kiállítás szobraival találkozhattunk, illetve szabadtéri fotókiállításon ismerkedhettünk meg a Pécsi József fotóművészeti ösztöndíjasok munkáival is. A Művésztelep Jeges Ernő műtermében Inktober címmel fiatal alkotók grafikai tárlata várta a látogatókat, miközben Szentendre Fő terén, az ÚjMűhely Galériában CELLUX – Problem solved címmel tekinthettük meg a kortársékszer- és képzőművészeti kiállítást.

Két tárlatvezetés is segített az izgalmas kiállítások megismerésében: Mátrai Erik tárlatán maga a művész kalauzolt végig miket, rendhagyó módon pedig a kortársékszer- és képzőművészeti kiállításon Csorba Lóci, a Lóci játszik zenekar frontembere tartott zenés tárlatvezetést.

Nem maradhatott ki a programból a Szentendrét bejáró művészeti séta sem, az augusztus 28-29-én is megrendezett szabadtéri program keretében a Fő téren található ÚjMűhely Galériából indulva mutattuk Szentendre azon kultikus helyszíneit, amelyek híres festmények

kompozícióit ihlették. A várostörténeti érdekességek mellett az egykor itt élő és alkotó művészek alakjait is megidéztük. Szó volt a Ferenczy család Szentendréhez fűződő viszonyáról és olyan művészpárokról, mint Vajda Lajos és Vajda Júlia vagy Anna Margit és Ámos Imre, akik együtt koptatták a macskaköves utcákat. A program csúcspontja pedig a Szentendrei Régi Művésztelep felkeresése volt, ahol műteremlátogatás keretében személyesen is megismerhettük az ott alkotó festőművészeket. A Szentendrei Régi Művésztelepen magukkal az alkotókkal találkozhattunk, beszélgethettünk, akik nem mások, mint Aknay János, Baksai József, Bánföldi Zoltán, Bereznai Péter, Buhály József, Csáki Róbert, Horváth Lóczi Judit, Knyihár Amarilla, Krizbai Sándor és Martin Henrik.

Ahogy pedig minden évben, tavaly sem kellett lemondanunk a hamisítatlan artkerti életérzésről a Szentendrei Régi Művésztelepen: a próbáló zenekarok ritmusára, a műtermek és a fák hús árnyékában mi magunk is művészekké válhattunk. Megtanulhattuk a szitanyomás technikáját, és olyan edényeket készítettünk, amelyeket a kert virágaival, apró kavicsokkal, gyönggyel, kagylókkal díszítettünk. Elsajátíthattuk a tűzzománckészítés technikáját, például medált is készíthettünk magunknak, saját festővásznunkat a kezünkbe fogva válhattunk festőművészekké Knyihár Amarilla festőművész segítségével, és még a Kalandozás Pemzlivel című foglalkoztató kiadvány és a hazai festőművészeti hagyományok megismerésén keresztül fedezhettük fel Magyarország tájegységeit. A természet játékos geometriáját fedezhettük fel Horváth Lóczi Judit, a Szentendrei Régi Művésztelep képzőművésze segítségével, de volt még fotóművészeti workshop Eifert János fotóművésszel, készíthettünk lampiont, molinóból tárcát magunknak, volt szitanyomás és grafikai workshop is.

A képzőművészet mellett számos más művészeti ág is bemutatkozott az ArtKert fesztiválon, így például táncművészek sora érkezett a fesztiválra: a Banquet for Bees című, augusztus 27-ei interaktív előadáson megismerhettük a méhek életét tánccal, sétával és ehető virágokkal fűszerezve, a Willany Leó Improvizációs Táncszínház előadása augusztus 28-án, a Góbi Rita Társulat és a Nemzeti Táncszínház közös produkciója Tátikák címmel pedig augusztus 29-én mutatkozott be a Szentendrei Régi Művésztelep kertjében. A Hangfoglaló Programnak köszönhetően induló zenekarok vezették fel az esti nagyzenekari fellépőket, így augusztus 28-án a Balkán Fanatik előtt fellépett Szabó Anna Rózsi és a Gidnim'Rém, augusztus 29-én pedig a Lackfi Jánossal kiegészült Kollár Klemencz Kamarazenekar előtt a Rafael Márió Trio és Mayer Fanni is színpadra állt.

A Szentendrei Teátrum jóvoltából számos programmal gazdagodott a fesztivál: míg augusztus 28-án a Fehér Elemér Trio koncertezett, augusztus 29-én Gergye Krisztián táncművész performansa zárta a programot az Újműhely Galériában. Volt továbbá kertmozi is, ahol A nagy szépség című filmet láthatta a közönség. Színes programkínálattal készült a MANK a Szentendre Fő terén található Újműhely Galériájában is: w. Horváth Tibor performanszművész előadása és workshopja indította a programot augusztus 27-én, amelyet a Képmás-est követett, melynek köszönhetően a művésztelepek életébe nyerhettünk bepillantást, vendégként Baksai József és Horváth Lóczi Judit, a Szentendrei Régi Művésztelep művészei voltak segítségünkre. Workshopokban itt sem volt hiány, a hétvége folyamán könyvkötészetre, ékszer- és kerámiakészítésre nyílt lehetőség.

IV.5.3.3 Vendégségben az Úrnál című kiállítás

A MANK Nonprofit Kft. és a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum Vendégségben az Úrnál címmel közös képzőművészeti programot valósított meg a tavalyi évben az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz kapcsolódóan.

A Vendégségben az Úrnál esemény témája felölel minden olyan történetet és momentumot, ahol az ember és az Úr a „szent vendégség” keretében egyesül. Ennek a találkozásnak a középpontjában áll az Eucharisztia, amikor is meghívja az embert, hogy ténylegesen létrejöjjön az, amiért Jézus a földre szállt közénk.

A képzőművészeti program címe szándékosan tágabban értelmezte a témát, ami így lehetőséget adott arra, hogy a Biblia világából a lehető legszélesebb merítéssel nyerhessenek ihletet a képzőművészek, akik az Isten és az ember találkozásának témakörében készült műalkotásokkal pályázhattak. A felhívásra közel 200 pályamű érkezett, amelyekből a zsűri 34 alkotást választott ki bemutatás céljára.

Kiállító művészek: Árvay Zolta, Balás Benedek dla, Balogh Eszter, BOLDI, Czibala Gyula, dr. Tóta Krisztián, Enyedi Zsuzsanna, Felsmann Tamás, Gáti György, Ghyczy György, Hamerli Judit, Jáger István, Juhász Dorina, Kárpáti Zsuzsanna, Kun Gergely, Kustár Gábor, László Dániel, Lipcsey György, Lonovics László, Maczkó Erzsébet, Marsai Ágnes, Miklós Árpád, Nagy Karol, Oberfrank Luca, Pajor András, Papp Elek, Pistyur Imre, Réti Ágnes, S. Hegyi Béla, Stark István, Szabó András, Szőnyi István, Tóth Angelika, Zsila Sándor.

IV.5.3.4 Art Market Budapest nemzetközi kortárs művészeti vásár

„Velem történő valóság” címmel gyűjtötte össze és mutatta be a Derkó-ösztöndíjas fiatal művészgeneráció munkáit a MANK Nonprofit Kft. az Art Market Budapesten. A Bálnában berendezett standon október 7. és 10. között tekinthették meg a látogatók a nyolc művész alkotásait.

„Még ha problematikus is, de szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy napjainkban már nem elég „csak” tehetségesnek lenni. Olyan kort élünk, amikor információk, képek, ingerek milliói özönlenek felénk; a művészeknek pedig ebben a rettenetes zajban kell tudni megmutatkozni és eljuttatni üzeneteiket, közvetíteni világvézüket a közönség felé. Éppen ezért nekünk, támogatóknak meg kell hallanunk az idők szavát, és 2021-ben is jól kell tudnunk segíteni. Ennek érdekében a MANK tevékenységét, szolgáltatás-portfólióját újragondolva olyan komplex szolgáltatáscsomaggal segíti a fiatal képzőművészeket, mely hatékonyan tudja segíteni önálló művészeti programjuk kibontását, szakmai és szélesebb közönség előtt való bemutatását majd piacra való becsatlakozását is” – fogalmazott Tardy-Molnár Anna, a MANK ügyvezető igazgatója a vásárra készült kiadványban, amely az ösztöndíjat mutatta be. Mint kifejtette, a képzőművészet ingoványos terület, ahol nehéz elindulni, de talán még nehezebb pályán maradni. „Nekünk, akik feladatunkat kaptuk az alkotóművészet és az alkotóművészek támogatását, mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a fiatal tehetségek az egyetem óvá, védő közege után is megtalálhassák helyüket a művészeti életben, és megvethessék a lábukat ezen az ingoványos terepen is” – írta az ügyvezető igazgató.

A Derkovits Gyula képzőművészeti ösztöndíjat a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. hirdeti meg és kezeli, melynek célja a fiatal művészek támogatása. Az anyagi támogatás mellett az ösztöndíjprogram szakmai támogatással, számos bemutatózási lehetőséggel, kiállítással és komplex értékképző tevékenységgel segítik a tehetségek kibontakozását.

Az Art Market Budapesten Velem történő valóság címmel rendezett kiállításon az emóciókra kerül a hangsúly, amelyek szubjektív szűrőinken keresztül alapvetően határozzák meg valóságunkat. Ahány ember, annyi tapasztalás, azaz megannyi valóság. A képzőművészek számára az emóciók tudatosan vagy akár tudat alatt határozzák meg alkotótevékenységüket.

„Az elmúlt másfél év valóság tapasztalatait érzelmeink megélése vagy koordinálása jelentősen befolyásolta. Az egyes érzékelések mögött múltbéli – akár gyermekkorból hozott – élmények is felidéződtek, melyek az időszerűség folyamatosságát tekintve újra a jövő részévé válnak. A bemutatott műtárgyak mindegyike magában hordozza és tükrözi alkotójuk lélekállapotát, majd reflexszerűen, ösztönösen a nézőből is érzelmi reakciókat idéz elő. A fiatal, Derkovits-ösztöndíjas művészek festményei, szobrai és installációi a hangulatok széles spektrumán vezetnek végig” – mondta el a MANK standjának kurátora, Sipos Tünde művészettörténész.

Kiállító művészek: Ámmer Gergő, Bánkúti Gergő, Jagicza Patrícia, Kazi Roland, Kenesei Zsófia, Kicsiny Martha, Leitner Levente, Révész Anna

IV.5.3.5 Szentandrassy-hagyaték

Szentandrassy István (1957-2020) Kossuth-díjas festőművész páratlan hagyatéka az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával 2021. évtől kezdődően a MANK kezelésébe került, melynek köszönhetően a művész életművének teljeskörű bemutatása és tudományos feldolgozása vált lehetségessé.

A Mágikus vonások - Festészet és irodalom összhangja Szentandrassy István művészetében című tárlaton a nagy méretű festmények mellett a művész Federico García Lorca és François Villon költeményeihez készített grafikai sorozatai láthatók. A versek által ihletett kompozíciók nem pusztán illusztrációs eszközként működnek, sokkal inkább összegződnek bennük az olvasott művek elementáris hatásai.

A festmények örvénylő, részletgazdag képeiben felismerhetjük Miguel de Cervantes: Don Quijote regényhőseit; William Shakespeare: Szentivánéji álom vígjátékának eseményeit; Gabriel García Márquez: Száz év magányának mágikus realizmusát, valamint az Ószövetség emblematikus alakjait is. Gazdag festészeti és grafikus munkássága, figurateremtő képzelete, merész színtantáziája, kifejezőereje révén a roma kortárs festészet egyik legmeghatározóbb alakja.

A kiállítás túlmutat a Szentandrassy-hagyaték egy részének bemutatásán. Szentandrassy István alkotásai kuriózumok a magyar képzőművészet palettáján. Személye fontos szimbólummá érett az elmúlt közel három évtizedben, hiszen azt a felismerést és azt a folyamatot fémjelzi, mely az autentikus cigány képzőművészetet ismeri és elismeri, mint a kortárs képzőművészet szerves része és önálló, saját hagyományrendszerrel bíró egysége. Szentandrassy István munkái magukon hordozzák a messziről hozott cigány hagyományok és értékek tiszteletét, megőrzését, ezek közvetítésének vágyát.

IV.5.3.6 Staféta című kiállítássorozat

A Staféta című sorozat keretében az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. a művészeti tehetség átörökítésének megértésére tesz kísérletet művészdinasztiák és művészcsoportok bemutatásával.

A Staféta című kiállítássorozat, amelyet arany fokozatú támogatóként az Allianz Hungária Zrt., bronz fokozatú támogatóként az MKB Bank Nyrt. támogatja, 2021-ben és 2022-ben csaknem tíz városban mutatkozik be.

V. Magyar Mecénás Program

A Társaság szolgáltatásait a magyar alkotóművész-társadalomnak az általa indított Magyar Mecénás Program segítségével teszi elérhetővé, amelyhez eddig közel 4000 művész és több mint 20 országos alkotóművészeti társadalmi szervezet csatlakozott. Így felel meg a Társaság az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvénynek, azaz szolgáltatásait minden magyar alkotóművész számára elérhetővé teszi.

A Program egy páratlan művészetadatbázis, egy olyan platform, ahol az aktív művészek tájékozódhatnak, elérhetővé válhatnak. Célunk olyan hálózat kiépítése, amelyen keresztül elérjük és összekapcsoljuk, valamint lehetőségekhez tudjuk juttatni a művészeket.

A Magyar Mecénás Program egyre nagyobb népszerűségnek örvend a művészek körében, így 2021. év végén már 3888 fő vette igénybe a program által nyújtott szolgáltatásokat, ami a 2020-as év hasonló időszakában mért adatokhoz képest 147 fős bővülés.

VI. A Karátson Gábor Archívum és Kutatóműhely

A Kormány az 1009/2020. (I.30) sz. határozatával lehetővé tette a Karátson Gábor Archívum és Kutatóműhely megalapítását. Működését a MANK felelősségi köréhez rendelte. Az Archívum feladata a művész örökösének birtokában lévő hagyaték feldolgozása és kutathatóvá tétele, Karátson Gábor tárgyi és szellemei hagyatékának gondozása, adatbázis építése és az újonnan létrejövő digitális adattár elérhetővé tétele, valamint a művész páratlan és sokoldalú életművének mind gazdagabb bemutatása és megismertetése. A kormányhatározat fenti célok teljesítésének első időszakát öt éves időtartamban (2020-2024) jelölte meg.

Az első évben, 2020-ban a MANK kialakította a Karátson Gábor Archívum és Kutatóhely (KAGAK) működésének feltételeit, a kibérelt helyiségben megtörtént az infrastrukturális felszerelés, a hagyaték elhelyezéséhez szükséges bútorozás, berendezkedés. A szakmai kuratórium felkérésével, valamint neves szakemberekből és kutatókból álló főmunkatársak állományba vételével kialakult az Archívumban zajló igényes szakmai munka alapvető személyi feltételrendszere. A hagyaték biztonságos elhelyezése mellett megkezdődött az Archívum leendő adatbázisának fejlesztése, és honlapjának kialakítása.

A Budapest, V. ker. Ferenciek terén lévő Archívum 2021 elejétől vált alkalmassá a tényleges kutató és feldolgozó munkák végzésére. Az Archívumba először 2021. február 1-én érkezett egy nagyobb, zömében írásokat, iratokat, dokumentumokat, tárgyakat, valamint könyveket, audiovizuális archív anyagokat, illetve keleti műtárgyakat, orientalista vonatkozású dokumentumokat tartalmazó hagyatéki anyag, majd május 6-án egy javarészt képzőművészeti alkotásokat, vázlatkönyveket, rajzokat tartalmazó kollekción. Ekkor kezdődött el a Ferenciek terén található helyiségben a hagyatéki anyag rendszerezése, az egyes hagyatéki részek (Kéziratgyűjtemény, Képzőművészeti Gyűjtemény, Ázsiai Gyűjtemény, Fotó- és Audiovizuális Adattár és Könyvtár) felmérése és feldolgozása.

Ebben az évben videóinterjúk készültek Karátson Gábor életművének kutatásához. Három interjú készült özvegyével Granasztói Szilviával, illetve készültek mozgókép felvételek korábbi munkatársaival és barátaival, Körber Ágnessel, Kontra Lászlóval és Kontra Katával, illetve hangfelvételek rokonaival, Karátson Lászlóval és Grimm Nadinnal.

A 2020-ban elindított karatsonarchivum.hu honlap 2021 évben grafikai és informatikai megoldások felhasználásával továbbfejlesztésre került és a honlaphoz kapcsolódóan megtörtént az archívumi digitális adatbázis adatfelviteli és adattárolási rendszerének közel készre formálása.

A beérkezett képzőművészeti műtárgyanyag feldolgozására 2021. május és június hónapokban került sor: 27 db festmény lényegében régóta ismert volt a különböző kiállításokról, a különféle mappákban, dossziékban őrzött, összesen 806 darabos grafikai anyag azonban az életműnek egy mindeddig alig ismert és nagyon izgalmas részét tárja fel. A grafikák az előkerülésük körülményeinek a figyelembevételével kerültek feldolgozásra. Előkerültek a régóta keresett Faust-linómetszetek.

A képzőművészeti anyag felméréseivel együtt folyamatosan haladt a Faust-illusztrációk kiállításokra történő előkészítése is. 2021. májusában paszpartuzásra és keretezésre került a Faust-illusztrációk 64 akvarellből álló sorozata, júniusban pedig a Fausthoz készült 13 linómetszet keretezésére is sor került. A vándorkiállítás első állomása 2021. szeptember 9. és október 10. között a Szolnoki Művésztelep Kert Galériájában volt. A második Faust-kiállítás 2021. november 13-án nyílt meg Veszprémben, a Dubniczay-palota Várgalériájában. Az idei év kiemelt eredménye, hogy ez az utaztatott tárlat létrejött, és sor kerülhetett Karátson Gábor Faust-illusztrációinak bemutatására, és a bemutatott anyagból megszületett az Archívum tervezett könyvsorozatának első darabja, a vándorkiállítás katalógusa is.

Karátson Gábor rajzai, akvarelljei kiemelkedő minőségű alkotások. A több mint 200 darabos diakollektív is számos meglepetéssel szolgálhat majd. 2021 késő ősztől megkezdődött a műtárgyak digitalizálásához kapcsolódó műtárgyfotózás, 27 festményfotó, valamint a 48. számú mappában lévő rajzanyag (28 rajz, ill. a hozzájuk tartozó sajtóképek) fotója készült el.

Az Ázsiai gyűjtemény felleltározása a kialakított gyűjteményi tematikus egységek alapján megtörtént. Összesen 285 tételnyi anyag került listázásra, melynek főbb tematikai csoportjai a következők: ázsiai kéziratok, olvasmányok, elsődleges és másodlagos forrásanyagok, ázsiai tárgyak (festmények, fametszetek, pacskolatok, kisplasztikák, faragványok), keleti vonatkozású jegyzetek, meghívók, levelek, keleti nyelveken írt könyvek.

Műtárgyvédelmi szempontból a kéziratos anyag elsődleges védelmezése megtörtént. A digitális adatbázis építéséhez kapcsolódóan a keleti tárgyanyag teljes egészében fotózásra került, összesen 54 tárgy átlagosan 3-3 felvétellel. A dokumentumok rendezése alapján a kutatási feladatok két fő iránya a kéziratban maradt és a megjelölt munkák egymáshoz való viszonyának vizsgálata, valamint a keleti tárgyanyag művészettörténelmi kutatása és gyűjtéstörténetének vizsgálata. A művészettörténelmi kutatás részeként 2021 őszén a két legkiemelkedőbb japán szobor anyagvizsgálata (átvilágítás és réteganalízis) is megvalósult. A gyűjtéstörténelmi kutatás során sikerült szétválasztani az Olgyai örökségből származó darabokat és a Karátson Gábor életében a gyűjteménybe került tárgyakat.

2021-ben elkészült a Karátson Archívum könyvsorozat 10-kötetes terve, melynek a legfontosabb célkitűzés Karátson Gábor eddig ismeretlen vagy kevésbé ismert műveinek közreadása, s a művek kontextusba helyezése. Megkezdjük a következő kötetek előkészítését: Karátson Gábor versei és esszéi, Karátson Gábor irodalmi műveinek kutatásán és pályáivének megrajzolásán alapuló írások, a Duna-mozgalomban és a környezetvédelemben való szerepvállalásának kutatása, továbbá több, képzőművészeti alkotásait elemző tanulmány. Megkezdjük Lányi András kiadás alatt lévő monográfiájának

előkészítését és a teljes Karátson Gábor bibliográfia összeállítását Buda Attila szakértő felkérésével.

Az irodalmi hagyaték idei kiemelt feladata volt Karátson Gábor kéziratos hagyatékában mindezidáig föltáratlan, ismeretlen anyagok forrásfeltárása és állagmegóvása, a veszélyeztetett állapotú, több, mint 600 oldalt kitevő versek restaurálása. A forrásfeltáráshoz tartozik a szerző autográf jegyzeteinek megismerhetősége, olvashatósága, kb. 350 gépelt oldal elkészíttetése. A digitalizálási feladatok részeként a kéziratos füzetekből 300 oldalnyi kézirat digitalizálására is sor került, illetve Karátson Gábor személyes tárgyairól is készült közel 40 db fotó. Az irodalmi hagyaték feltárására vonatkozó kutatások két irányban mutathatnak: az egyik forrás Karátson Gábor svájci tartózkodása alatt írott levelei édesapjának, a másik az életmű motívumkészlete a korai versekben.

2021-ben kialakult az Archívum szakmai és ügyviteli munkarendje, a különböző szakterületeket képviselő munkatársak, a MANK vezetése és a kuratórium együttműködésében.

VII. A Társaság kommunikációs tevékenysége

A MANK Nonprofit Kft. kommunikációs, PR, kiadói és marketing eszközei segítségével biztosította a Társaság ismertségét, programjai népszerűsítését. A kiállításmegnyitóinkról, programjainkról rendszeresen tudósított többek között az MTI, a Karc FM, a Kossuth Rádió, a Magyar Nemzet, a Szentendrei TV, a Civil Rádió, a Karc FM, az Új Művészet, a Fidelio, a Kortárs Online, valamint az MTV.

Kiállításmegnyitóinkról, budapesti, vidéki és határon túli programjainkról folyamatosan tájékoztattuk a sajtó képviselőit, akik számára a rendezvényeket követően szöveges és képi anyagokkal tarkított sajtóanyagokat adtunk át a felkészüléshez. A MANK elsősorban a több száz újságírói elérhetőséget tartalmazó listáján keresztül tájékoztatta a sajtó képviselőit.

Társaságunk továbbá rendszeresen leporelló formájában adott részletes tájékoztatást legújabb kiállításairól, amelyek a megújult arculatnak köszönhetően a korábbinál még egységesebb, könnyen azonosítható formában hirdették programjainkat.

A MANK továbbá a pandémia időszakában, a korlátozásoknak megfelelően kiemelt figyelmet fordított az online jelenlétre, így a kiállítások honlapon történő, színvonalas megjelenésén túl a programokat kiegészítő videók, háromdimenziós tárlatvezetések, otthon megvalósítható alkotói pályázatok közzétételére.

VII.1 Kiadványok

A MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. kiállításait, programjait számos, arculati elemekkel és a Társaságot bemutató kiadványon és leporellón keresztül igyekezett bemutatni. Ennek keretében a MANK szentendrei kiállítóhelyein, így a MANK Galériában és az Újműhely Galériában nyílt kiállításainak bemutatására olyan leporellók születtek, amelyek ízelítőt adnak a kiállított művészeti munkákból, egyúttal az Olvasót és a Látogatót az egyes tárlatok megértésében is segítik.

Kertész Másként kiállítási katalógus

Csoportos képzőművészeti kiállításon mutatta be közös pályázatának legsikeresebb alkotóit a Kertész Imre Intézet és a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft., a kiállítás mellett pedig katalógus formájában is bemutatta a kiállításra érdemesnek talált alkotásokat a két intézmény. A kiírás Nobel-díjas írók sokszínű életművének és szellemi örökségének újraértelmezésére és továbbörökítésére hívta fel a kortárs képzőművészeket, iparművészeket, grafikusokat és fotóművészeket azzal a céllal, hogy kiemelkedő irodalmi öröksége a kortárs vizuális alkotóművészet nyelvén szólaljon meg.

A Kertész Imre halálának ötödik évfordulója alkalmából meghirdetett pályázatra több mint 160 alkotás érkezett. Főként kortárs festő- és grafikusművészeket ihletett meg a Kertész-életmű, de születtek kisplasztikák, fotóművészeti és iparművészeti alkotások is. A katalógusban publikált pályamunkák mind Kertész Imre életművére reflektáltak, az író műveivel kapcsolódnak: vagy egy választott Kertész-idézetből inspirálódtak, vagy az adott idézetet dolgozták fel kortárs értelmezésben.

A katalógus a pályázatra beérkezett sokszínű és változatos pályamunkákból válogat, bemutatva azokat az egyedülálló alkotásokat, amelyek az irodalom és a képzőművészet összekapcsolódásából születtek meg, hiszen a Kertész Másként pályázóinak köszönhetően olyan új alkotások jöttek létre, amelyek 21. századi formanyelven ábrázolják Kertész Imre irodalmi örökségét. Az író szavai, mondatai immár vizuális művészeti munkákban alakot öltve is tovább élnek.

Karátson Gábor: Illusztrációk Goethe Faustjához, 1976-1980 című kiállítás katalógusa

Karátson Gábor illusztrációiból nyílt több kiállítás Magyarországon a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. által működtetett Karátson Gábor Archivum és Kutatóműhely jóvoltából, a tárlatokon szereplő alkotások pedig katalógus formájában is forgathatók a 2021-es megjelenésnek köszönhetően.

A katalógusban a 2015-ben elhunyt művész Goethe Faust című művéhez készített illusztrációi láthatók, amelyből kiderül: Karátson Gábor grafikus életművének egyik legnagyobb műve Goethe Faustjának az illusztrálása volt. Az Európa Kiadónál 1980-ban megjelent két kötet 64 akvarellje és ceruzarajza Goethe nagylélegzetű művének egészen egyedi értelmezését nyújtja. A színes és monokróm lapok Goethe színtanának és színelméletének megfelelően, a színek szimbolikája révén elevenítik meg a drámai költemény egyes szakaszait. A színes Faust teljesen egyedülálló a művészettörténet klasszikus, fekete-fehér Faust-illusztrációinak sorában is.

A MANK tevékenységéről készült 2021. évi beszámoló

Vidéki kiállításokkal, számos online kiállítással és élménydús művészeti programmal várta 2021-ben is az érdeklődőket a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. Mint az ügyvezető igazgató a MANK éves beszámolójában elmondta: büszkéek arra, hogy olyan közösséget hoztak létre, amelynek tagjai a nehéz helyzetben is mellettük állnak.

„Az idén tizedik születésnapját ünneplő MANK a lehetőség maga. Egyfelől az a lehetőség, amit megteremt az alkotóművészeknek: módot az alkotásra, a megmutatkozásra, a közönséggel való találkozásra. Másfelől lehetőség a megújulásra. Hiszen, ha a MANK tízéves

történetét végignézzük, láthatjuk, hogyan értelmezte újra és újra magát, és végül hogyan találta meg a valódi helyét és hivatását a kulturális intézményrendszeren belül” – írta Tardy-Molnár Anna, a MANK Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója a Társaság éves tevékenységét bemutató éves beszámolóban.

A kiadványból kiderül, több ezer művésszel álltunk kapcsolatban az elmúlt tíz évben, számtalan országban jártunk a magyar kultúra népszerűsítése céljából. Ezen évek alatt 150-nél is több kiállítást rendeztünk, annak pedig különösen örülünk, hogy minden évben egyre többet, így 2021-ben már harmincnál is több tárlatot nyithattunk meg. Ugyanitt a MANK Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója kifejezte örömét, hogy programjaink alkalmával fontos ügyeknek szentelhettünk figyelmet. Megszólítottuk a művészet eszközeivel a megértési nehézséggel élőket, a látássérülteket és a mozgássérülteket, miközben a műveken keresztül a társadalom egészének küldtünk üzenetet, vagy éppen a roma kortárs művészet fantasztikus eredményeit emeltük ki a népművészet adta értelmezési keretből, és szerte az országban bemutattuk a hazai képzőművészet állócsillagaként Szentandrassy István életművét. A művészetet hívtuk segítségül a környezetvédelem fontosságának megértésében is: Power of plants című kiállításunkon egy élő, fejlődő, lélegző, organikus tárlaton keresztül a növények erejéből kaptunk ízelítőt – sorolta a Társaság az Éves beszámolóban az eredményeit.

„Az évek során olyan hagyományokat teremthettünk, amelyek nemcsak számunkra és a művész társadalom számára fontosak, hanem a laikus, a művészetek iránt éhes közönséget is megszólították. Im már negyedik éve rendezhettük meg idén a Szentendrei Régi Művésztelepen az ArtKert ösztönművészeti fesztiválunkat, amely évről évre bepillantást enged nemcsak a művészek életébe, de munkájába is: itt mindenki belekóstol a másik helyzetébe: a művész megfigyel, a látogató pedig alkot: fest, nyomatot készít, megismerkedik a vászonnal” – vetett számot a Társaság a kiadványban nemcsak az elmúlt egy évvel, hanem tízzel.

VII.2 Online jelenlét

A 2021-es évben tovább erősödött a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. online portfóliója, amely egyedi brandet, és ezen belül nevet is kapott. ArtTér név alatt egyedi felülettel és színes ismeretterjesztő sorozatokkal várja 2021-től a kortárs művészet iránt érdeklődőket digitális felületein a MANK Nonprofit Kft. A Társaság kiemelten foglalkozik a művészek, a művészeti szakma képviselői, valamint a közönség közti kapcsolati háló erősítésével: érdemi és izgalmas találkozásoknak ad teret, ezáltal is építve a hazai kortárs közösséget.

VII.2.1 Online ismeretterjesztés

Az ArtTér egyik legizgalmasabb tartalma az Ilyet én is tudok?! podcastsorozat, amely a podcast formátum közvetlenségével, lazaságával szólítja meg mindazokat, akik kevésbé tudnak kiigazodni a kortárs képzőművészet világában. A beszélgetések résztvevői arra vállalkoznak, hogy érdekesen és közérthetően megválaszoljanak minden olyan kérdést, amit a hallgató nem mer feltenni a művészeti világ képviselőinek. A beszélgetések házigazdája Csorba Lóci, a Lóci játszik zenekar frontembere. A podcast hallgatottsága 2021-ben meghaladta a 2000-et.

A Képtörténet című sorozatban tapasztalt és fiatal alkotóművészek munkáját ismerhették meg az érdeklődők, amely munkák megvásárlására is lehetőség nyílt. A Képtörténetek minden hónapban más-más művész alkotásában mélyed el. A sorozat felfedezi azokat a kreatív és intim alkotótérket, ahol a kortárs művészek dolgoznak, kutatva mindazt, ami a kép mögött van. Nem csupán új művészeti önkifejezési formákkal, mint az emberi test, egy videó, vagy éppen újrahasznosított anyagokból készült műtárgyakkal ismerkedhetünk meg, de az inspirációtól a megvalósítási folyamaton át követhetjük a műtárgyat.

A Múterembejáró betekintést nyújt a művészek alkotói közegébe, amely sok esetben az otthonuk, lakóterük is. Megtudható, mit javasol fiatalkori önmagának Nagy Kriszta Tereskova, miért lett művész Pető Hunor, és hogyan néz ki Máriás István műterme a Szentendrei Régi Művésztelepen.

Aki úgy érzi, tanácsra van szüksége, hogy eligazodjon a műtárgypiac és műtárgyvásárlás világában, annak a Művészet és Gazdaság ad eligazítást.

Folytatódott a 2020. tavaszán indított #Kortárs+Tudás művészeti ismeretterjesztő sorozat is, amelyben találkozhattunk a kortársékszer-tervezőkkel, a szentendrei festői hagyományokkal, a nemzetközi és hazai performansz- és tájművészekkel, de a művészet és a pszichológia kapcsolatát is bemutattuk.

A MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. új közösségimédia-kampányba kezdett, átadva felületeiket a fiatal ösztöndíjas művészeknek. 2021 márciusa és áprilisa között egy hónapon keresztül minden nap egy-egy művész irányította a Társaság Facebook és Instagram sztorijait, így teret adva a Derkovits Gyula-ösztöndíjas képzőművészeknek, a Kozma Lajos-ösztöndíjas iparművészeknek és a Pécsi József-ösztöndíjas fotóművészeknek.

VII.2.2 Online kiállítások

Online kiállításon mutatkoznak be a 2020. évi Derkovits Gyula képzőművészeti ösztöndíjasok 2021. január 28-tól az ösztöndíjat bonyolító MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. honlapján. Az online tárlaton fotók, videók és szöveges tartalmak mutatták be az alkotókat és műveiket.

Kozma'19 címmel online iparművészeti kiállítást tett közzé a MANK – Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. A 2019-ben Kozma Lajos-ösztöndíjat nyert fiatal iparművészek beszámoló kiállítására mindaddig a koronavírus-járvány miatt nem kerülhetett sor. A most megnyílt kiállítással a digitális térben ismerhettük meg a '19-es évfolyam tíz iparművészt és az ösztöndíjas időszak alatt készített műveiket.

A MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. reART – Kortárs környezet címmel rendezett digitális pop-up kiállítást. A tárlaton olyan alkotásokkal találkozhattak az érdeklődők, melyek a környezettudatosságra, a klímavédelemre és a fenntarthatóságra reflektálnak.

A kortárs művészek személyes tapasztalatain keresztül mutatta be a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. az elmúlt egy évet. A Társaság Karantén-naplók címmel indít új online kezdeményezést, melyben nyolc alkotóművész naplószerűen fogalmazza meg, milyen élményeket adott a karantén, és hogyan hatott a vírus a művészetükre.

VII.2.3 Online programszervezés

“A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni, akarsz-e mindig, mindig játszani” – hangzik fel Kosztolányi Dezső Akarsz-e játszani című híres versében. A mű mellett sok más gyönyörű vers és különleges dallam hallható a MANK és az Új Társadalom Intézet Alapítvány új, Képes beszéd címmel indult online irodalmi-művészeti programjának első, 2021 márciusának végén megjelent felvételén. Az első adásban Takács Bence Ervin MMA-ösztöndíjas előadóművész, a TV2 Tények műsorvezetője és AG Weinberger blues gitáros, énekes improvizatív műsorban repít el minket a művészetek világába, miközben a hallottakat Verebélyi Diána képzőművész festi vászonra. A második részben a magyar irodalom kincseit szavalta a nemrég elhunyt Szersén Gyula Jászai Mari- és Tolnay Klári-díjas, illetve Császár Angela Jászai Mari-díjas színművész. A harmadik adásban Kisfaludy Zsófia színésznő előadása volt látható, akit gitáron Hajdú Livia kísért: közreműködésükkel Rakovszky Zsuzsa, Szabó T. Anna, Rúzsa Magdolna vagy éppen Cserháti Zsuzsa művei keltek új életre.

VIII. A Társaság kezelésében lévő ingatlanok helyzete, műszaki feladatok

VIII.1. Ingatlanok bemutatása

VIII.2.1. Székhely

Szentendrei Művésztelep

2000 Szentendre, Bogdányi út 51.

A Szentendrei Művésztelepet 1926-ban azok a festőművészek hozták létre, akik a nagybányai hagyományokat kívánták tovább folytatni a megcsonkított magyar hazában. Az alapítók azonban hamarosan többnyire a római iskola hatása alá kerültek, de a párizsi gyökerű konstruktivizmus is korán gyökeret eresztett Szentendrén. Az alapítók 1927-ben vehették birtokba Pagony egyik szögletét, és építhették, illetve toldozgathatták-foltozozgathatták műtermeiket. Ezek helyére a kulturális kormányzat 1972-ben tizenkét, csak nyáron használható műtermet építtetett, ami új lendületet adott a művésztelepnek. A kormányzat a városban létrehozott egy másik telepet is, így az 1970-es évektől a pagonyi festőművész közösség Szentendrei Régi Művésztelep néven jegyezte és jegyzi magát. Kellő karbantartás hiányában azonban a művésztelep műtermei pár évtized alatt romokká váltak. A művésztelep 2012–2013-ban került felújításra. A hagyományoknak megfelelően 12 műterem került kialakításra, amelyekhez közösségi épület és kamaragaléria kapcsolódik. A megújult műtermek egy részét pályázat útján, határozott időre, önállóan alkotó képzőművészek kapják használatba, másik részére pedig – úgynevezett csoportos műteremként –, rövidebb idejű használatra, közösen dolgozó művészek jelentkezhetnek. A Szentendrei Régi Művésztelep alkotóival szemben „elvárás”, hogy a műtermeket eredeti funkciójuknak megfelelően, folyamatosan itt dolgozva használják, és évente egy alkotással gyarapítsák a MANK gyűjteményét. Az így létrejövő gyűjtemény darabjait a MANK állami közgyűjteményeknek kívánja majd térítésmentesen kikölcsönözni.

2013-tól a MANK központja is a művésztelepen található.

VIII.2.2. Fióktelephelyek

Hódmezővásárhelyi Kollektív Műterem

6800 Hódmezővásárhely, Kohán György utca 2., (Hódmezővásárhely 1337/2 hrsz.)

A művésztelepet 1966-ban adták át, a korábbi közös műtermet ugyanis, amit Plohn József fotográfus hagyott a városra, azzal a kikötéssel, hogy a fiatal tehetségeknek műtermi lehetőséget biztosítson, városrendezési okok miatt elbontották. Fennállása óta több művészgeneráció kibontakozását segítette elő az épület. Itt kezdte pályáját Szalay Ferenc, Fejér Csaba, Fodor József, Csikós András, Erdős Péter, Hézső Ferenc, Tuza László, Samu Katalin, Lantos Györgyi, Máté István, Návay Sándor, Zoltai Attila, Rományi László és Sándor Eszter.

Az épületet az eredeti terezői koncepcióval teljes összhangban úgy került 2016-ban felújításra, hogy modern, síkokból építkező formáival semleges, de a kor műszaki színvonalát képviselő minden elemében felújított épület jött létre, mely évtizedeken keresztül kis rezsivel és amortizációval, jelentősebb további műszaki jellegű munkálatok nélkül egyszerűen üzemeltethető. Az épület minden eleme szerkezetileg visszabontásra került, teljes körű műszaki felújítást történt, gépészeti, elektromos modernizációval. A műtermekhez kapcsolódó közlekedő egybe nyitása volt a cél az akkori terasszal, ezáltal egy új kiállító közösségi tér jött létre. A kert értékes növényzetét megtartva a problémás térfalakat alkotó teraszokkal zártuk, amely lehetőséget ad mind az elvonult alkotó munkára, mind közösségi eseményekre.

Hódmezővásárhelyi Alkotóház

6800 Hódmezővásárhely, Virág utca 3., (Hódmezővásárhely 12786 hrsz.)

A 2016-ban megújult Alkotóház öt kétágyas szobája és egy műterme számos művészeti ág képviselőjének nyújt alkotási lehetőséget a fotósoktól a festőművészekig, iparművészeken át. A szobákat az alkotóház életében fontos szerepet játszó vagy itt alkotott művészek után nevezték el, így *Dr. Wirth Márton*, *Tornyai János* festőművész, *Szabó Iván* szobrászművész, *Endre Béla* festő- és iparművész, *Almási Gyula Béla* festőművész, grafikus és az alapító *Kurucz D. István* festőművész neve is rákerült egy-egy ajtóra. A Hódmezővásárhelyi Alkotóház a városközpont egy csendes utcájában, műemléki környezetben található.

Mártélyi Alkotóház

6800 Hódmezővásárhely belterület (15029 hrsz.)

Mártély különleges szerepet tölt be a magyar képzőművészet történetében, a Tisza holtága melletti alkotóház az 1960-as évek óta működik. Sokan fordultak meg az alkotóházban, *Makovecz Imre* például itt ismerte és szerette meg a tiszai-alföldi világot. A 2015-ben felújított Mártélyi Alkotóház öt kétágyas, fürdőszobával és a tiszai holtágra néző erkélyes szobával, valamint tágas közösségi térrel, illetve jól felszerelt közös konyhával várja a dél-alföldi világ szerelmeseit – időjárástól függően – május közepétől október közepéig. Az épülethez hangulatos kert tartozik, ahol bográcsozásra is lehetőség nyílik.

Kecskeméti Alkotóház

6000 Kecskemét, Műkert út 2., (Kecskemét 8245 hrsz.)

A századfordulón a művészetek elkötelezett patrónusaként, Kada Elek városvezető dédelgetett vágya volt egy helyi művésztelep alapítása. Még abban az évben, 1909-ben Iványi Grünwald Béla megkereste a művészkedvelő polgármestert és felajánlotta személyes

és neós tanítványai szolgálatát Szivessy Tibor és Jánszky Béla tervei alapján a Kecskeméti Művésztelep alapkövetételeire még ez évben sor került a város szélén elterülő Méhes laposban, mely terület új nevet kapott, mégpedig a Műkert-et. A művésztelep hat ikervillából állt műtermes lakásokkal, a letelepedni kívánó művészcsoportok számára. Utolsó ütemben került átadásra a Közös Műteremház, a mai Alkotóház, mely 1912-ben nyitotta meg kapuit, festőiskolaként. Az Alkotóház tíz műterme a művészek lakhelyeül és munkájuk színteréül szolgál. 1977-ben történt felújítás eredményeként ebédlővel, konyhával, társalgóval bővült az egykori műterem bérház, ahogyan ma is látható. Az alkotók mindennapi problémáktól mentesülve, meghitt nyugalomban és teljes ellátásban részesülve szentelhetik magukat teljes mértékben az alkotásnak. Az egyénileg érkező művészek is szinte második otthonként tekintenek az Alkotóházra.

Szigligeti Alkotóház

8264 Szigliget, Kossuth Lajos u. 17. (2 hrsz.)

A Szigligeti Alkotóház 2014-ben és 2016-ban újult meg. Ennek köszönhetően az egykori Esterházy-kúria visszanyerte régi külső és belső pompáját. Az épületben négycsillagos szállodának megfelelő minőségű 28 vendégszobát alakítottak ki, ahol felújított antik bútorok és új berendezések teremtik meg az alkotáshoz szükséges kellemes környezetet. Megújultak a kertben található épületek is, ahol új alkotótérrel várják a képzőművészeket.

Zsennyei Alkotóház

9766 Zsennye, Szabadság tér 2., (Zsennye 179/4 hrsz.)

A Zsennyei Alkotóház Nyugat-Magyarország egyik történelmi várkastélya. A falak csak pár évszázadosak, de a várak a török háborúk korára emlékeztet. Az 1960-70-es években Zsennye magyar művészeti központtá vált, arról azonban szinte mindenki elfeledkezett, hogy az épületnek is gondját kellene viselni. Az alkotóház teljes felújítására 2014-ben került sor.

A teljes renoválása mellett restauráltuk az antik bútorokat, amelyek felújított állapotban kerültek vissza a szobákba. A Munkácsy-terem átalakításával zenei próbákra alkalmas termet került kialakításra, ahova új zongora került, és amely kiváló helyszínt biztosít kiállítások megrendezésére.

Megújult továbbá a 18 hektáros őspark, elkészült a kavicsos erdei út is, amely új hidakkal, padokkal vált még szebbé, az úton pedig immár teljesen körbejárható az arborétum jellegű őspark. Javítottuk a kerítést, és felújítottuk a főkaput.

Megújult 2016-ban a Műhelyház is, amelynek emeleti terme 40 fő befogadására alkalmas, klímás konferenciateremmé alakult, az alsó szinten pedig kertkapcsolattal rendelkező apartmanok kerültek kialakításra, ahol új lehetőségek nyílnak a festő és szobrászművészeknek az alkotásra.

Hédervári Alkotóház

9178 Hédervár, Fő út 47., (Hédervár 250 hrsz. és 253 hrsz.)

A Társaság tulajdonában lévő Hédervári Kastély peres eljárása folyamatban van, azonban az épületet a bérlőtől visszavettük, jelenleg az Alkotóházként való megnyitás lehetőségeinek tervezése zajlik a Beruházási Ügynökséggel egyeztetve. A 2019. évben benyújtottuk a működési terveink szerint felújítást követően az Alkotóház többfunkciós feladatokat is képes

lesz ellátni, legyen az külsős rendezvény, vagy kulturális esemény, természetesen az alkotóművészetet támogató szolgáltatások biztosítása mellett.

Galyatetői Alkotóház

3235 Mátraszentimre (Galyatető), Mező Imre út 11-13., Turista utca 10-12.

Galyatetői Alkotóház teljesen felújított, takaros szobáival, fürdőszobával, valamint jól felszerelt közös konyhával várja a Mátra szerelmeseit, valamint azokat, akik közelebről is tanulmányozni kívánják a Kodály-örökséget e vidéken. Az alkotóházhhoz parkoló tartozik, a kertben pedig hangulatos tűzrakó hely is megtalálható. Szinte az alkotóháztól indulnak azok az erdei utak, amelyeket követve megismerhető a mátrai természet.

Egyéb

1119 Budapest, Bártfai utca 2. A. I. em. 3. (3721/2/A/3 hrsz.)

51m² alapterületű lakás, mely a kultúra.hu szerkesztőségének adott helyet. Állapota jó, felújításra nem szorul.

VIII.3. Ingatlanok kezelése

A MANK Műszaki Igazgatósága a 2021-es esztendőben is kiemelten fontos feladatként kezelte a Társaság tulajdonában lévő ingatlanok üzemeltetését, karbantartását, fejlesztését, hasznosítását, gépparkjának biztonságos üzemeltetését, valamint műtárgyainak gondos szállítását és kezelését. A napi feladatokon kívül még a beruházások előkészítése, közbeszerzések lebonyolítása, eszközök, ingatlanok átadásai - átvételei, valamint a társaság rendezvényeinek, szállítási, rakodási és technikai támogatása is a bonyolítandó feladatai közé tartozott.

A 2021-es évben a következő ingatlanokkal kapcsolatos beruházásokat készített elő és indított el az Igazgatóság:

- A 2021-es évben a társaság tervei között szerepelt a Balatonföldvár, József Attila utca 10. szám alatti ingatlan felújításának előkészítése és a beruházási program elindítása. A közbeszerzési értékhatárok figyelembevételével sikeres eljárást bonyolítottunk le, melynek eredményeképp a nyertes kivitelező az év végén megkezdte a munkálatokat, melyet várhatóan 2022. áprilisában fejez be.
- A Szentendre, Fő tér 20. szám alatti Új Műhely Galéria és Alkotóház homlokzatának felújítási munkálatai és a tető téri klíma kiépítése 2021. április 30-ra elkészültek. A homlokzati munkálatok befejezése után a Galéria földszinti kiállítótér műtárgy világításának és elektromos hálózatának teljes felújításának megvalósításával párhuzamosan készítettük elő a tetőtérben található Grafikai Műhely energiarendszerének és világítási rendszerének bővítését. A 2021-es év hátralévő részében december 31-ig a kialakítandó Grafikai Műhely eszközbeszerzéseit terveztük megvalósítani, az akadozó beszállítási helyzet miatt nem minden eszköz érkezett meg ebben az évben.
- A társaságunk tulajdonában lévő Süttöi ingatlan rekultivációját kezdtük meg 2021 nyarán. A telep teljes kitakarítása 2021 decemberéig megvalósult. Terveink szerint a

következő években sor kerülhet az elektromos bekötésre, valamint a kerítés és az ingatlanon található épületek felújítására.

- A Hédervári-kastély parkjának tisztítására kapott támogatás során a nyertes ajánlattevő kiválasztása után a szerződés elkészítését és a munkálatok folyamatos egyeztetését bonyolította az igazgatóság. A munkálatok elvégzése után a teljes park területére vonatkozó karbantartási szerződést kötöttünk, amelynek a teljesítése a megkötése óta a mai napig rendben folyik.
- 2021-ben társaságunk új raktárhelyiséget bérelt a tulajdonában lévő műtárgyállomány minél magasabb szintű védelme érdekében, év közben bonyolítottuk a raktározáshoz szükséges eszközök és berendezések beszerzését, illetve a műtárgyak korábbi raktárból történő átköltöztetését.
- 2021-es évben a Budapest, Szállás utca 4. szám alatti leválasztott telepünk tűzcsap megvalósítási, karbantartási, javítási munkáit szerveztük, melynek jogi és hatósági problémáinak elhárítását követően a 2022-es év első negyedében sor kerülhet a csapok javítására.

A 2021-es évben az Igazgatóság által lebonyolított átadások:

- Az Emberi Erőforrások Minisztériuma irányítása alatt álló kulturális intézmények közös közbeszerzéséről szóló 6/2013. (II. 28.) EMMI utasítás módosítása értelmében a MANK feladatkörébe tartozó gesztori feladatkört 2021. évtől átadtuk az OMSZI Nonprofit Kft.-nek
- A 2021-es évben a MANK árverésen értékesíteni tudta a Balatonszemes, Bagolyvár utca 9. szám alatti ingatlanát, melyet a vevőnek 2021. május 17-én kiürítve átadtunk.

Közbeszerzések lebonyolítása 2021-ben:

- Az elszabadult energiahordozó árak optimalizálása érdekében a közbeszerzési eljárás megindításának végső határideje előtt önállóan megkezdtek az energiahordozókra kiírt közbeszerzéseket, remélve a kedvező árakat, de mindenekelőtt a szerződések időben történő megkötésének lehetőségét szem előtt tartva. Az eljárásokat sikeresen lebonyolítottuk, azonban a világgpiaci helyzet kedvezőtlen alakulása miatt a korábbi évekhez képest jelentősen magasabb árakon köthettük meg a szerződéseket.
- A Balatonföldvár, József Attila utca 10 szám alatti ingatlan terveztetését és engedélyeztetését követően 2021 második felében megindítottuk a kivitelezésre kiírt közbeszerzést. A sikeres eljárást követően a nyertessel történt szerződéskötést követően 2021. decemberében megkezdődött a kivitelezés, Amelynek határideje 2022 április.

Informatikai beszerzési feladatok lebonyolítása a társaságunk részére 2021-ben:

- 2021 nyarán a MANK központ, IT hálózatát üzemeltető cég szerződése lejárt, 2021 decemberében a MANK Nonprofit Kft. kezelésében lévő Karátson Gábor Archivum IT üzemeltető cég szerződése is lejárt, ezért a körültekintő beszerzések lefolytatásával

és az új IT cégek szerződéskötésével foglalkozott igazgatóságunk, hogy a következő években is zökkenő mentesen működjenek eszközeink.

A Társaság szentendrei központjának karbantartása és beszerzései 2021-ben:

- A korábban elkezdett galéria és műtárgy világítás korszerűsítése (LED-esítés) következő lépéseként a galéria recepció függesztett sínre helyezhető lámpatestek kiépítésére került sor 2021. decemberében.
- Az ArtKert rendezvényeinek műszaki támogatása, a rendezvényekkel kapcsolatban felmerülő munkálatok, beszerzések szervezése ebben az évben is feladatunk volt.
- A központi galéria étkezőjének teljes felújításának megszervezésével, beszerzéseivel kapcsolatos teendők elvégzésével foglalkoztunk, annak előregedése miatt.
- A központi galéria nagy kiállító termének klíma kiépítése már a korábbi nyarak nagyon magas hőmérséklete miatt indokoltá vált, ezért a split klímák kiépítésére már a 2021-es év első negyedében sor került.
- A 2021-es évben a műtermek világításaink korszerűsítésére is került sor, a korábban beépített energiatakarékos világítótestek meghibásodása miatt. A lámpákat korszerűbb LED-es világító testekre cseréltük.

Az Újműhely Galéria karbantartása és beszerzései 2021-ben:

- Az Újműhely Galéria és Alkotóház kávézó kivitelezése 2020. július 31-vel befejeződött, de a 2021-es esztendőben megkezdtük a tervezett kávézó eszközei és berendezései beszerzésnek bonyolítását, hogy a tervezett 2022 tavaszi megnyitóra készen álljon a vendégek fogadására.
- A 2021-es év második felében az Újműhely Galéria grafikai műhelyének eszköz beszerzésével, valamint a műhely igényeit kiszolgáló berendezések és átépítések megszervezésével és lebonyolításával foglalkozott az igazgatóság.
- A galéria homlokzatának felújítása 2021. április 30-ra elkészült, ami után a földszinti kiállítótér és a recepció világításának, valamint a földszint teljes elektromos rendszereinek felújítása is megtörtént.

A Zsenyei Alkotóház karbantartása és beszerzései 2021-ben:

- A 2021-es esztendőben a Zsenyei konyha és annak kiszolgáló helységeinek falburkolásának cseréjét és elektromos felújítását végeztük el.
- A kastélyban korábban kiépített réz vezeték alapú internet szolgáltatás már nem volt megbízható, ezért optikai kábel behúzásával egy minőségileg gyorsabb sávszélességű internet kiépítése valósult meg, első lépcsőben a központi irodáig.
- A Zsenyei park karbantartását segítő eszközök beszerzésére és beüzemelésére is sor került, többek között egy nagyobb vágó élű STIHL fűrész személyében.

A Szigligeti Alkotóház karbantartása és beszerzései 2021-ben:

- Elsőként a kastély több szobájának felújítása és azok festése valósult meg ebben az évben.
- A konyhai eszközök és berendezések korszerűsítése során a megnövekedett energia igények miatt a konyhai elosztó betáp kábelének cseréje szükségessé vált, amit az eszközbeszerzések előtt valósítottunk meg.
- A 2021-es év végén a hátsó bejárati támfal javítási munkálatainak beszerzésével foglalkozott a műszaki igazgatóság, mely egy baleset következtében dőlt le.

A Kecskeméti Alkotóház karbantartása és beszerzései 2021-ben:

- A Kecskeméti Alkotóház a legöregebb épülete a társaságunknak, így a 2021-es esztendőben folytattuk annak részleges felújítását az állagfenntartás érdekében, ennek keretében megvalósult a lapostető vízszigetelése, valamint a feljáró és az északi terasz felújítása, javítása.

A Hódmezővásárhelyi Alkotóház karbantartása és beszerzései 2021-ben:

- A Kohán utcai alkotóház érintésvédelmi vizsgálati jegyzőkönyvei lejártak az átadásuk óta, így a 2021-es esztendőben a vizsgálat megtörtént, majd annak hibajegyzőkönyvei alapján az elektromos javítások is megvalósultak.
- Az alkotóház központi cirkó fűtő berendezése meghibásodott, ezért annak cseréje megtörtént.
- Az alkotóműhelyek tisztasági festése is megtörtént.

A Hódmezővásárhelyi Kollektív Alkotóház karbantartása és beszerzései 2021-ben:

- A Virág utcai kollektív alkotóház érintésvédelmi vizsgálati jegyzőkönyvei lejártak az átadásuk óta, így a 2021-es esztendőben a vizsgálat megtörtént, majd annak hibajegyzőkönyvei alapján az elektromos javítások is megvalósultak.
- Az alkotóház központi cirkó fűtő berendezése meghibásodott, ezért annak cseréje megtörtént.
- Az épület belső és a külső lábazati festése megvalósult a 21-es esztendő nyarán.

A Galyatetői Alkotóház karbantartása és beszerzései 2021-ben:

- Az alkotóház hátsó gépjármű bejárójának kovácsoltvas kapuja megereszkedett, ezért annak javítása a tavaszi üres időszakban megvalósult.

IX. Foglalkoztatás, szervezet

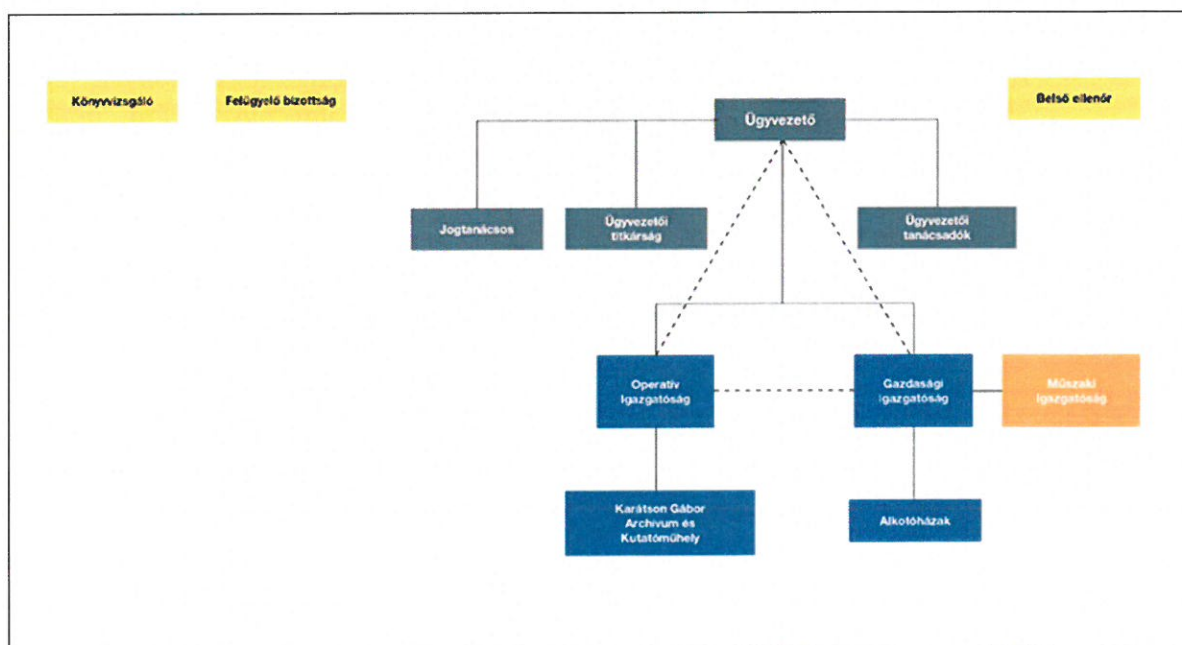
2021-ben a Társaság tulajdonosi szerkezetében jelentős változás történt, a Magyar Állam szerepkörét a Magyar Kultúráért Alapítvány vette át.

Az év folyamán a Társaság feladatköre is módosult, a profiltisztítást követően a 2-es pontban részletezett feladatok az OMSZI Intézményfenntartó Nonprofit Kft.-hez kerültek.

A profiltisztításhoz kapcsolódó változások érdemben érintették a MANK személyi állományának alakulását. A 2021. évi átlagos statisztikai létszám a 2020-as 92 főről 77 főre csökkent. A feladatok átrendeződésének következtében a szervezeti felépítésben is változás történt. Megszűnt a Művészeti Szolgáltatási Igazgatóság, mely feladatainak és munkatársainak egy része a fenti feladatátcsoportosításnak megfelelően az OMSZI-hoz került, a MANK-nál maradt feladatait és munkatársait az Operatív Igazgatóság vette át. A fenti szervezeti változást a Társaság, a XVII/2021. számú Alapítói Határozat által jóváhagyott, 2021. szeptember 9-ével hatályba lépett Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzítette.

A szervezeti változások hatásaitól eltekintve a MANK személyi állománya kis mértékű fluktuációval, stabil, eredményes szakembergárdával látta el feladatait. Az ebben az évben is aktív szakmai munka a munkaszerződéssel foglalkoztatott saját állományon túl az egyes projektekben alkalmi megbízással résztvevő, kvalifikált szakemberkör bevonását is igényelte.

Ennek megfelelően az ideiglenes, és speciális szakértelmet igénylő munkafolyamatok elvégzése kiterjedt partneri hálózaton keresztül valósítottuk meg. Továbbra is kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a korábbi lektorátusi feladatkörök megőrzése és magas szintű szakmai támogatása egyfajta indirekt támogatási módozatként képző- és iparművészek, kortárs alkotóművészek alkalmi megbízásával teljesülnek.

A Társaság szervezeti felépítésének sematikus ábrája

X. Mérlegfordulónapi események

A Társaságra jelentős hatást gyakorló mérlegfordulónapi esemény nem történt.

XI. Visszavásárolt saját üzletrész

Visszavásárolt saját üzletrész gazdasági esemény nem történt.

XII. Környezetvédelem

A környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok Társaságunkra tevékenysége miatt a környezetet nem szennyezi, ezért környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok nem relevánsak. Ugyanakkor társaságunk nagy figyelmet fordít a természeti környezet védelmére és ápolására: ingatlanjaihoz kapcsolódó parkjainkat folyamatosan, szakértő bevonásával gondozzuk. Telephelyeinken figyelmet fordítunk a hatékony energiagazdálkodás elősegítésére. Szentendrei központunkban bevezetésre került a közösségi terekben is a szelektív hulladékgyűjtés. A park gondozása során keletkezett zöldhulladék feldolgozására pedig önálló komposztáló egységet telepítettünk.

XIII. Pénzügyi instrumentumok

Társaságunkra jelentős hatással nincsenek.

XIV. Kockázatkezelési és fedezeti ügylet politika

Tevékenységünk miatt kockázatkezelési és fedezet ügylet politikával nem rendelkezünk.

